

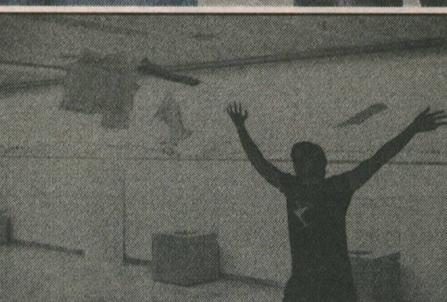
UTROPIA

03. oktober - 16. oktober 2013 // årgang 38 // № 13 // www.utropia.no // Studentavis i Tromsø

Foto: BORJA FERNANDEZ ALBERDI

VERDENS STØRSTE STUDENTORGANISASJON ETABLERES I TROMSØ

side 6

DRIV ENDELIG FULLFINANSIERT ETTER MILLIONTILSKUDD FRA FYLKESKOMMUNEN.

SIDE 4

LEDERJAKTEN 2013: BLI MED I KONKURRANSEN FOR Å BLI UiT'S BESTE LEDER!

SIDE 7

AKADEMISKE ARTIKLER ER NÅ MER TILGJENGELIGE GJENNOM OPEN ACCESS ENN TIDLIGERE,

SIDE 9

"I WANT THOSE DEAD ANIMALS TO CONTINUE TO LIVE THROUGH ART."

SIDE 15

Æ ringe mine brødre

Av Jonas Hassen Khemiri

NORGESPREMIERE
10. OKT
SCENE
ØST
STUDENTPRIS: 130,-
(ORDINÆR 180,-)

HÅLOG
ALAND
TEATER

halogalandteater.no

LEDER

IDA ELISE STRØM, ANSVARLIG REDAKTØR
ANSVARLIG@UTROPIA.NO

Halvveis til halvveis – og tid for skippertak

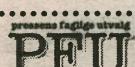
Vi er omtrent halvveis i høstsemesteret, og deretter når det er over halvveis til sommeren, og for min del mitt siste planlagte studieår.

Jeg syns at starten av skoleåret har gått raskt. Jeg føler alltid i begynnelsen av et semester at jeg har kjempegod tid, og at semesterstart er den eneste tiden jeg kan gjøre alt jeg vil – før semesterslutt og eksamen plutselig er her – og skippertaket virkelig må i gang. Eksamener halvveis i semesteret og arbeidskrav er i hvert fall virkeligheten for min del om dagen. Så her burde det tyngne skippertaket vært i gang, men virkeligheten er at det heller mer henger over meg, og mentalt sett er i oppmarsj. I tillegg er mørketiden og høsten snart over oss for alvor. For en sørting som meg selv er i hvert fall ikke høst og vinter i nord favorittårstiden. I tillegg er det heller ingen vinterferie, ei påskeferie eller fridager i mai og glede seg til på denne halvdelen av kalenderen. Det er rett og slett bare skole, etterfulgt av eksamen, men deretter heldigvis en god juleferie.

I denne utgaven av Utropia ønsker vi å gi deg et pustevrom i tilværelsen med å fortelle deg om et bredt utvalg både nyhets- og kultursaker fra campus og rundt omkring i Tromsø.

I denne utgaven kan du lese om milliontilskudd til vårt nye studenthus, professor Liv Helene Willumsens bok *Witches of the North: Scotland and Finnmark*, som sammenlikner troldomsprosessen i Norge med andre land, eller hvis du har en gründer i magen, så anbefaler jeg å sjekke ut artikkelen om Lederjakten, bare for å nevne noe.

God lesing!

Pressens Faglige Utvalg: (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. Organet behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adresse: Rådhusgt. 17, postboks 46 sentrum, 0101 Oslo. Telefon: 22405040. Utropia arbeider etter reglene i vær varsomplakaten for got presseskikk. Den som føler seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

UTROPIA

ANSVARLIG REDAKTØR:
IDA ELISE STRØM
ANSVARLIG@UTROPIA.NO

KULTURREDAKTØR:
KASIA MIKOŁAJEWSKA
KASIA@UTROPIA.NO

NYHETSREDAKTØR:
MAGDALÉNA BUDÍNOVÁ
MAGDALENA@UTROPIA.NO

LAYOUTANSVARLIG:
KASIA MIKOŁAJEWSKA
KASIA@UTROPIA.NO

MARIUS JOH NSEN
LAYOUT@UTROPIA.NO

FOTOREDAKTØR:
OLGA SHAVRINA
FOTO@UTROPIA.NO

ØKONOMI- OG
ANNONSEANSVARLIG
LENE OLLENE SEDOLFSEN
ANNONSE@UTROPIA.NO

NETTREDAKTØR:
CAMERON THOMPSON
CAMERON@UTROPIA.NO

TRYKK:
NR1 TRYKK TROMSØ

BESØKSADRESSE:
UNIVERSITETET I TROMSØ
TEORIFAGBYGGET 2 - 2138
TELEFON: 77 62 09 60

POSTADRESSE:
UTROPIA - STUDENTAVISA I
TROMSØ
UNIVERSITETET I TROMSØ /
HOVEDGÅRDEN
9037 TROMSØ

INNHOLD

Nyheter

side 4

Driv mottar 8.480.500 mil. kroner	side 4
Creating Academic Freedom.....	side 5
UiT trenger en mer synlig "Si ifra"-tjeneste	side 5
AIESEC is established in Tromsø	side 6
Er du den fødte leder?	side 7
Enquette: Olympic Games	side 7
Solar energy for Northern Norway	side 8
Open Access.....	side 9
They thought there was a Devil's army on Earth	side 10
Den nye Studentsamskipnaden	side 10

Meninger

side 12

Bing's spalte: Du eier ingen manerer	side 12
World reference: Nairobi attack at the shopping mall.....	side 12
Revolutionary research: How many animals can you name?	side 13

Kultur

side 14

-Vi tar tak i gamle historier og gir de ny drakt	side 14
When food becomes fun.....	side 14
"I want those dead animals to continue to live through art."	side 15
Sigrun Loe Sparboe: «Uten at du vet det»	side 16
International Speed Dating on Campus	side 16

MUSIKK

Veslemøy Synsk – demanding performance	side 17
Heimafrå.....	side 17
Come Shine for me	side 18
TSQ – ethereal jazz magic.....	side 18
Moddi gir en smak av sitt kommende album	side 19
Dienamic Bra, bedre, metal!	side 19

The Metal Page	side 20
----------------------	---------

CD-ANMELDELSE

side 21

The Bloody Beetroots
Maria Mena
Kings of Leon
Earth, Wind, Fire
Ole Jørn Myklebust

BOKANMELDELSE

Over det kinesiske hav	side 22
------------------------------	---------

SPILLANMELDELSE

side 23

Card Hunter	side 23
-------------------	---------

TEATERANMELDELSE

side 23

The Games We Play

KUNST

Down Under Up North.....	side 24
--------------------------	---------

Film Scoop

side 25

VT-spalten

side 25

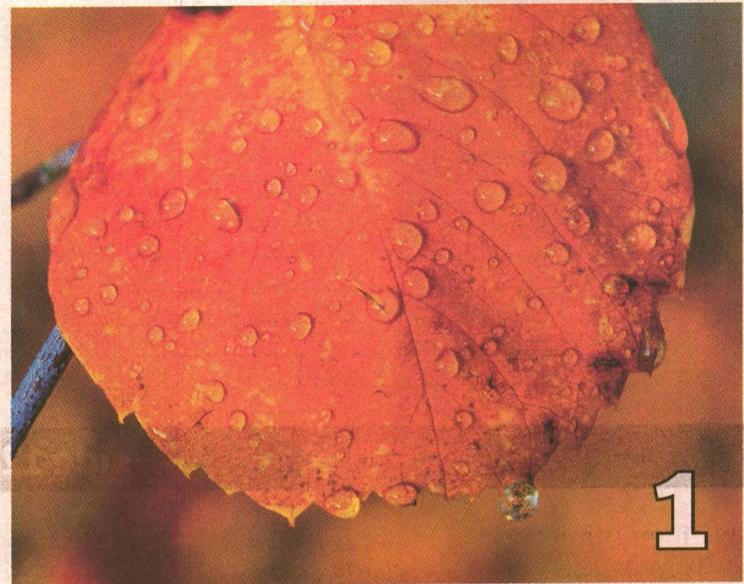
Underholdning

side 26

Kjemien rundt oss	side 26
Matspalte: Lutong Bahay	side 26
Back Page	side 27

Les oss på utropia.no

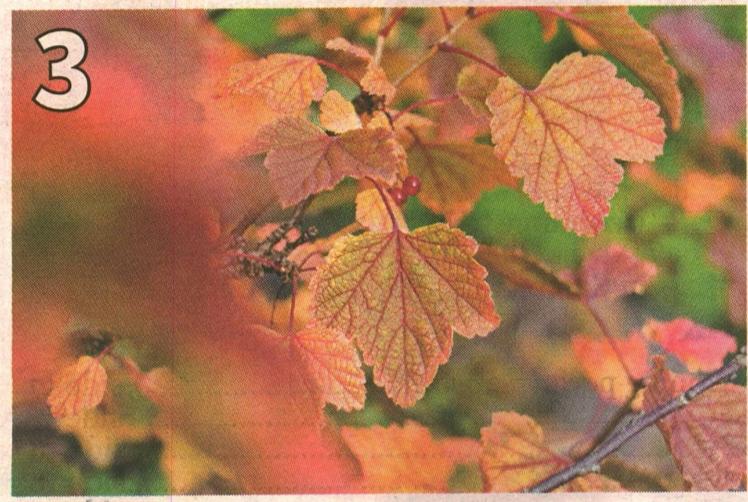
Bildespesial: Høststemning

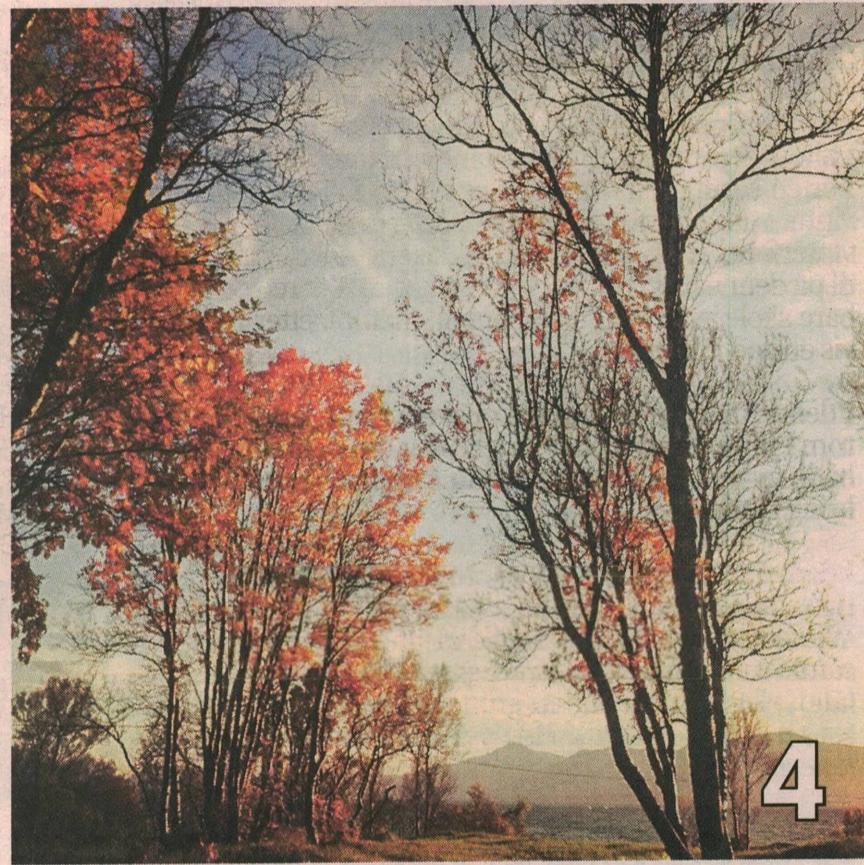
1

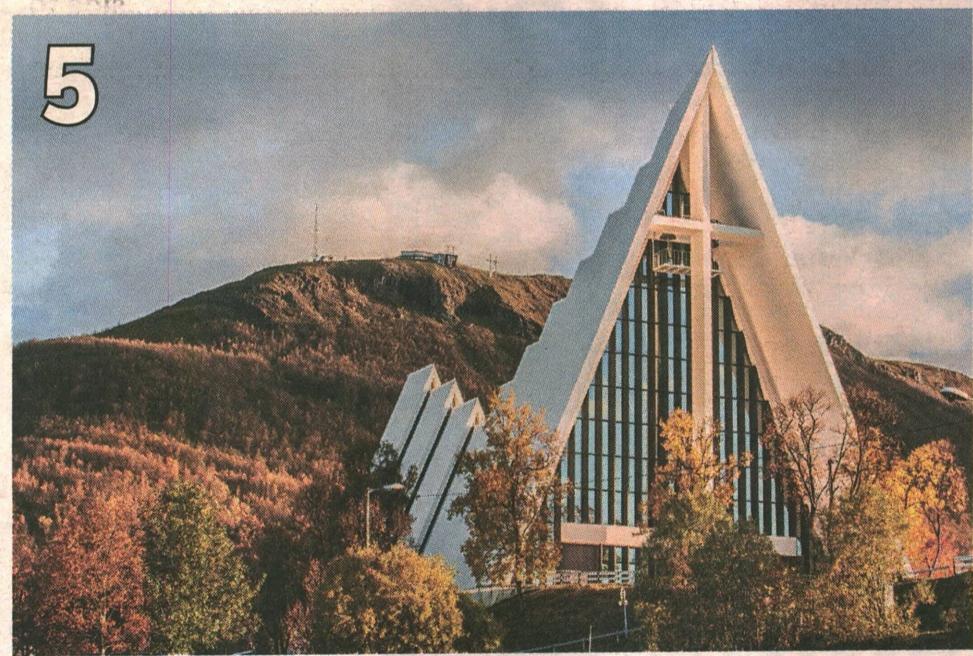
2

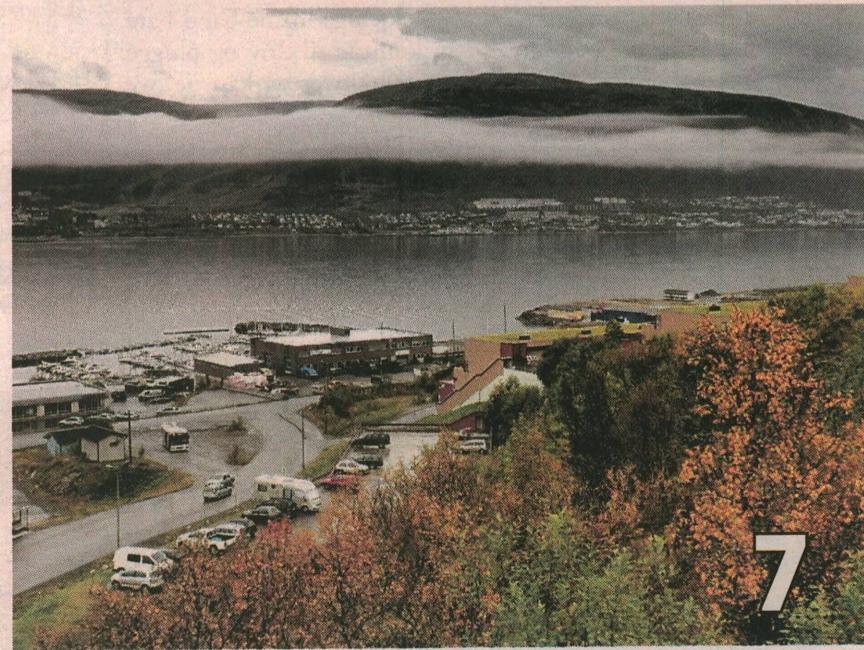
3

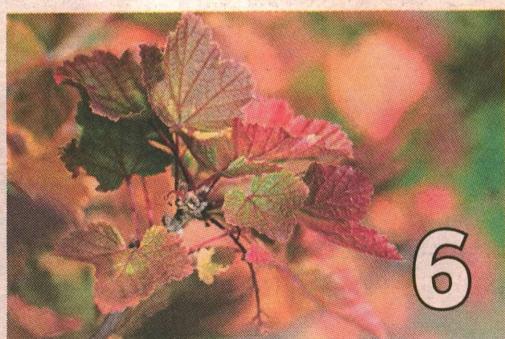
4

5

7

6

Utropia for

35 år siden

1978:
Utropia skriver om etableringen av Tromsøstudentenes idrettslag, TSI, og at ved våre mindre universiteter synes studentidretten å være en viktig del av studenttilværelsen. Det har vært lagt mye vekt på å få skapt muligheter for at studentene skal kunne drive fysisk trening, både som aktiv eller som mosjonist.

10 år siden

2003:
Utropia skriver om at Studentenes Landsforbund krever at det bygges flere studentboliger. I følge handlingsplan for studentboligbygging fra 2001 skal det i perioden 2001 til 2005 bygges 1000 nye studentboliger hvert år. Dette kravet har hittil ikke blitt innfridd, og vanskeliggjør studie situasjonen for et stadig økende antall studenter.

Nye Driv mottar 8,5 millioner kroner

SiTø fikk 8.480.500 kroner for utviklingen av det nye Studenthuset Driv. Takket være disse pengene er ombyggingen av nye Driv nå fullfinansiert.

MAGDALENA BUDINOVA, FRANCESCO POGLIANO
THE.DISTANT.CALL@GMAIL.COM
MAGDALENA@UTROPIA.NO

— Det betyr veldig mye for oss at vi fikk pengene fra fylkeskommunen. Det betyr at vi nå kan begynne å arbeide med å få tak i finansiering som skal brukes til møbler, lyd-og lysutstyr og alt det andre som trengs inn i det nye huset, forteller Esben Hoås Rygg, styreleder på Studenthuset Driv.

Styret for det nye Studenthuset Driv såkte om penger fra fylket allerede i fjor og fikk halvparten av det de såkte om. I forrige uke kom vedtaket om at fylkeskommunen gir resten av pengene til Driv.

Hans Petter Kvaal, Administrerende direktør for SiTo sier at fylkeskommunen var positiv hele veien. Etter at det først kom 8 millioner, gikk studenter i fakkeltog:

— Dette gjorde at man ble mye mer oppmerksom på at det var en sterk gruppe bak prosjektet, og da hadde man et ønske om å hjelpe. Dette er bra både for regionen og rekruttering av universitetet. Det som hjalp

var faktisk studentengasjement, forteller han.

Velkommen til nye Driv i 2014

Cafeen på det nye Studenthuset Driv kan åpnes i løpet av januar og resten skal åpnes i løpet av mars, ifølge Rygg. Bygningen skal ha betydelig større kapasitet på hovedscenen enn det er på det gamle Studenthuset i dag.

— I dagens hus kan vi ta inn 550 personer, men i det nye huset vil dette tallet være økt til rundt 950. Dette fører jo til at vi kan ta inn større band. I tillegg så kan vi holde flere typer arrangementer på den nye scenen. Stand up, revy, foredrag og debatt er bare noen av de tingene som vi ønsker å gjøre i det nye huset.

Blant annet blir nye Driv fullt utstyrt med tre øvingsrom slik at forskjellige lokale band bare kan komme til driv og plugge i gitaren sin og så kan de øve med bandet.

ALLE BILDER: ACONA TECHNOPOLE

HER KOMMER DET NYE STUDENTHUSET DRIV TIL Å LIGGE. GODT PLASSERT I DET NYE KULTURKVARTALET I DE GAMLE MACK-LOKALENE. (ACONA TECHNOPOLE)

VERDENSTEATRET

TUSEN GANGER GOD NATT

Regissør og fotograf Erik Poppe møter lege Mads Gilbert til samtale om arbeid i konfliktområder etter visningen av hans nyeste film med Oscar-vinner Juliette Binoche i hovedrollen.

UiT trenger en mer synlig „Si ifra”-tjeneste

Svak profilering av studentenes tilbakemeldingstjeneste „Si ifra” er muligens en av årsakene til at kun et fåtall studenter melder fra om positive og negative opplevelser relatert til studiehverdagen.

THEA VINGE
THEAVINGE@LIVE.NO

For en stund siden innførte UiT „Si ifra”, et system som er laget for at studenter skal kunne gi positive og negative tilbakemeldinger om alt fra universitetets nettside til forelesere.

—Dessverre er det ikke så mange som har brukt „Si ifra” tidligere, og nå har det blitt mye vanskeligere fordi tjenesten er mindre synlig på den nye nettsiden, forklarer Tommy Robertsen Hagen, nestleder i Studentparlamentet.

Tidligere tilbakemeldinger fra studentene har vært veldig viktige for fakultetene, fordi det gir en pekepinn på hvordan studentene vurderte læringsmiljø, studiehverdag og forelesere.

—Dessverre ble nok ikke „Si ifra”-knappen tenkt på da de nye nettsidene ble utformet, fortsetter Hagen. På den gamle nettsiden kunne nemlig „Si ifra”-knapper dukke opp og slik gjøre det lettvert for stu-

denter å gi ærlige tilbakemeldinger via noen få tastetrykk.

Amanda Schei fra Studentparlamentet ved UiO uttalte for litt siden til Oslos avis Universitas at de var de første med et slikt system i Norge, og at UiO er flinke til å gå foran. Dette er jo ikke tilfellet, da UiTs varslingstjeneste med samme navn og likt konsept har eksistert en god stund.

—Jeg går ut ifra at dette sier litt om hvor dårlig profilert tjenesten har vært på UiT. Det virker som UiO har tenkt samme tanke som oss, men de er tydeligvis mye bedre til å profilere det, mener Hagen.

Han håper at universitetet tilgjengeliggjør „Si ifra”, fordi det er viktig både for foreleserne, fakultetene og studentene. Hvis mange nok kommer med ærlige tilbakemeldinger, kan „Si ifra” potensielt sett bli et viktig verktøy for å bedre kvaliteten på studiehverdagens helhet.

FOTO: ALDWIN LARRY JD BOUTTEVILLE

—Jeg vil absolutt oppfordre universitetet til å gjøre denne tjenesten mer synlig, avslutter Hagen.

På UiT jobbes det med å få «Si ifra»-tjenesten mer synlig.

Seksjonsleder for Seksjon for studiekvalitet, Julie Holte Sempler, forteller at de ved hjelp av «Si fra»-tjenesten mottar tilbakemeldinger på alt fra dårlig kvalitet på undervisningen til mindre problemer som det å re-

gistrere seg til undervisning.

—Vi ønsker å være en tjeneste for å gi tilbakemeldinger. Tjenesten handler om at problemer skal bli løst enklast mulig, på et lavest mulig nivå, forteller hun.

Creating Academic Freedom

NILS HOLLMICHEL

Sooner or later, every student experiences the problem of being denied access to a journal article that perfectly suits his or her assignment, hindered by the well-known phenomena of the “paywall”. Even though Norway spends 200 million kroner each year for tons of academic articles, there are still plenty of journals that universities don't subscribe to, thus resulting in restrictions and obstacles for research and development.

While most of the research discussed and examined in articles is publicly funded, most of the distribution and publishing is still done by big publishing

companies. One such company is Springer whose net margin on journals adds up to 36% in sales of 6.6 billion kroner, whereas academic publishing can provide gross profit margins of up to 70%, which makes them more profitable than companies like Apple. Taken into consideration that the majority of research is done by universities or publically-funded institutions, the actual system makes the citizens pay twice, firstly for the knowledge being produced, secondly for the same knowledge being spread through expensive journal subscriptions. So what to do? The answer is *Open Access (OA)*.

Distributing academic research through openly available jour-

nals, thereby not only provides access to knowledge and actual developments to the Norwegian citizen, but throughout the world, where it is most needed. The idea behind OA is to get rid of constraints and restrictions on academic research by either making already published journals freely available, or by publishing articles in Open Access journals, granting access to everybody and thereby enhancing research and development. Whereas some *Open Access* journals charge fees for publishing from the researcher, most of the publishing is free.

What we can do is set up a national fund to provide researchers with the means to make their knowledge available, contributing to academic freedom. For more information: Join us in the campaign week from the 7th of October at Tromsø Campus or see “Link” on Utropia's website.

AIESEC is established in Tromsø

The world's largest student-run organization, which sends 20,000 motivated students to international exchange programs yearly, is now established at the University of Tromsø.

PHOTO: BORJA FERNANDEZ ALBERDI

NEW AIESEC TEAM IN TROMSØ: KEVIN K VARUGHESE, ODA SVINGEN LUNNAN., MARIE MIKKELSEN KVENDSET, KATARZYNA CHEROMINSKA, SILJE BOSNESS

ANDREJ SAGAIDAK
AS441@UNI.BRIGHTON.AC.UK

Over the long existence of 65 years, AIESEC has given an immense amount of opportunities to over 1,000,000 students worldwide, with 24,000 leadership experiences to its members.

The impacts of AIESEC's programs will enable young people to discover and develop their potential and to provide leadership for positive impacts on society; furthermore, to reach

the global vision on Peace and Fulfillment of Humankind's potential.

New team in Tromsø

The organisation recently established a team in Tromsø which this fall will promote two different programs in which students of UiT can participate. One is the Global Internship Program (GIP), where students get sent for work in

various companies from 3 to 18 months, and the other is the Global Community Development Program (GCDP), where students can work as volunteers with relevant social issues in local societies from 6 weeks to 6 months.

During the first semester (fall 2013), the AIESEC Tromsø team will be working as volunteers for the GCDP. Students interested in being a Global

Volunteer (GCDP) will have a choice of the following countries for 6-8 weeks placement: Uganda, Mozambique, Ghana, Kenya, Brazil, India or China.

So far, Tromsø's committee consists of 7 members and the freshly-born organization is warmly welcoming any students who would show signs of interest concerning the association at the Universitetet i Tromsø.

During October, the AIESEC Tromsø team will have stands at the University, bringing AIESEC opportunities to UiT students and answering questions to help you start your experience with AIESEC.

For more information on AIESEC and how to become a Global Volunteer, check out the website: global.aiesec.no. Or visit AIESEC Tromsø on Facebook and give them your like

Ask the Public

BARBORA KALINCOVA

BARBORA.KALINCOVA@GMAIL.COM

The Olympics Games has become a hot topic in last few days. We asked students on campus what they had to say about it.

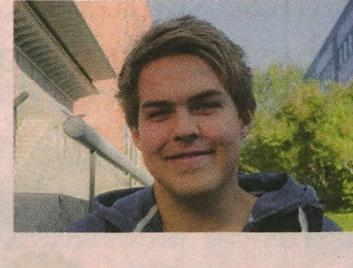
ULRIK BERNTSEN, 27 YEARS, GERMAN LANGUAGE STUDENT

JON-ATLE LARSEN, 26 YEARS, MEDICINE STUDENT

INGVILD ELVERUD, 23 YEARS, MEDICINE STUDENT

ØYSTEIN RYLAND, 21 YEARS, MEDICINE STUDENT

BIRGIT BERG, 33 YEARS, CHEMISTRY STUDENT

What do you think about the OG? Should Norway organize it, or not?

I think obviously it is cool that Norway would arrange it, because Norway is a very sporty country - at least in winter sports. On the other side I am bit concerned about the economical part. It is very expensive. We have just got a new government now. I do not think it is right time for us to do it.

If Norway would organize it, which city would you prefer it to be held in? Tromsø or Oslo?

Definitely Oslo.

Why?

Because Oslo has a little more to offer, especially when it comes to museums and other tourist attractions.

In your opinion, should Norway organize the OG?

No. It is too expensive and it does not help the northern part of Norway.

If Norway were to host the Games, which city would you prefer to host it? Oslo, or Tromsø?

Tromsø. In Oslo, they have built stadiums and they already have enough facilities. I think if you want to expand infrastructure, you should expand it in Tromsø.

In your opinion, should Norway organize the OG?

I don't have the information to say either yes or no. But I am actually a bit negative towards the Olympics Games because it seems very expensive and I do not know how much we are going to gain in long run from it.

What city would you prefer it be held in? Oslo, or Tromsø?

Probably it is easier in Oslo, but Tromsø would be really nice, because it is a very nice city.

What do you think about the OG? Should Norway organize it, or not?

Yes, because it would be fun.

What city would you prefer? Oslo, or Tromsø?

Tromsø.

Why?

It would be cool.

In your opinion, should Norway organize the Olympics Games?

No, because it is very expensive. And also, it is bad for environment.

If the OG did come to Norway, which city would you prefer it be held in? Tromsø, or Oslo?

Tromsø. We could build new arenas. Of course, we should build new arenas all around our country, but since we have to decide between Oslo and Tromsø, I would choose Tromsø.

ALL PHOTOS BY SARAH GALANTINI

Er du den fødte leder?

ERIK BARBUTI

ERIKBARBUTI@HOTMAIL.COM

Den 17. oktober skal konkurransen Lederjakten arrangeres. Her skal man kåre den beste lederen ved UiT.

Dette er en konkurranser der alle som studerer ved UiT kan søke om å delta.

—Det er behov for ledere innen alle sektorer og fagfelt enten du studerer til lege, journalist, ingeniør eller biologi, understreker Ranveig Strøm, prosjektleder for Lederjakten.

Bare 40 personer vil bli valgt ut etter evaluering av søkerne. Konkurransen går ut på å løse flere

utfordringer, både teoretisk og praktisk.

Man kommer til å bli evaluert av flere sentrale aktører fra næringslivet i Tromsø, det er blant annet snakk om DNB, Manpower og Norinnova. De fire beste deltaerne vil til slutt måtte konkurriere mot hverandre i en siste case som

blir holdt av Andreas Nilsen, som er gründeren bak merket Moose on the Loose.

—Personen som går seirende ut av denne oppgaven vil kunne nyte stor prestisje, og kan vende hjem med tittelen „UiTs beste leder anno 2013“, i tillegg til en fin premie, sier Strøm.

Hjem er konkurransen for?

Lederjakten er for alle som har konkurranseinstinkt og for alle som mener at de har det som trengs for å være UiT's beste leder. Konkurransen er også en god sjans for studenter for å bli bekjent og skaffe seg kontakter, som senere kan føre til en stilling etter endt utdanning.

FOTO: PRIVAT

Caseoppgavene er bygd opp rundt problemstillinger som ofte oppstår hos aktørene, derfor kan man gjennom konkurransen komme fram til nye måter å se/løse utfordringer på som bedriftene ikke hadde tenkt på før.

Studentorganisasjonen Start UiT står bak arrangementet.

Solar energy for Northern Norway

The Research days (forskningsdagene) took place in Tromsø between 18. 29. September and played host to various stands displaying the diverse technologies from UiT. One of these stands was the Energy and Climate Physics group from UiT.

MUHAMMAD BILAL
M.BILAL.HASSAN@GMAIL.COM

The Research days (forskningsdagene) that took place in Tromsø offered an opportunity for researchers to exhibit their achievements.

The core objective of the event is to motivate a new breed of researchers and scientists. It has the secondary aim of encouraging people to pursue a career in research and development. Numerous scientific models were put on display with researchers explaining their basic principles. The research days not only help in spreading the word on research but also give the universities and researchers a chance to justify the investments being made in their research.

Group on Energy and Climate Physics at the UiT

As part of its strategic focus on research in energy, the University of Tromsø established a re-

search group on Energy and Climate Physics at the Institute of Physics and Technology in 2010. Their research activities include: solar thermal energy, photovoltaics, wind energy, geothermal energy, energy system technology, energy storage, meteorology, climate dynamics and fusion energy.

The research group collaborates with the public sector and industry, both in Norway and internationally. For example the wind energy research group is working on a joint project with the Meteorological Institute, Nordkraft and Texas Tech University USA. One of the positive outcomes of this project is that it provides a boost to the research activities on wind energy at UiT.

Renewable energy research

Utropia spoke with Professor Tobias Boström, who was pre-

senting the Energy and Climate Physics area of UiT. Boström has recently joined UiT, where previously he has worked for seven years as a research leader for renewable energy at NORUT in Narvik. His current project at UiT is to try to build up renewable energy research.

He is confident of achieving this task since UiT is fully committed to this area of research. The group has one more faculty member beside him, who is working in the field of fusion energy which is also considered a sustainable resource of energy. The department is expected soon to add a new professorship in polar meteorology. Currently the group has seven Ph.D students and will soon hire take on three more. Professor Boström is aiming to expand the group up to 15 people within the next five years.

Boström was displaying a 140 watt peak solar panel connected to a dc drill as an example of the group's research. Visitors were invited to try using the drill as an example of solar energy in use. He explained the feasibility of having solar energy in northern Europe, and in particular Scandinavia. He emphasize that solar technology is rapidly becoming affordable and refuted the common perception that solar energy is only relevant for warmer climates.

He carefully explained that solar energy is more efficient in Scandinavia than elsewhere due to the cold climate.

The cooler temperatures here actually give the solar panels higher efficiencies since efficiency and temperature have an inverse relationship. If you lower the temperature by 20 degrees you will gain 10 % in efficiency. He did stress the need to choose the

ALL PHOTOS BY MUHAMMAD BILAL

Open Access tar akademiske publikasjoner til et nytt nivå

Akademiske artikler er nå mer tilgjengelige gjennom

**Open Access enn gjen-
nom betalings tidsskrifter i
mange vitenskapelige felt i
høyere utdanning.**

CHRISTIAN NILSEN
HR.NILSEN@GMAIL.COM

Ifølge et studie utgitt 14. august av EU-kommisjonens generaldirektorat for forskning og innovasjon tyder det på at Open Access nå har nådd et viktig vippunkt i hvordan vitenskapelige artikler blir publisert, studiet viser til at rundt 50 prosent av vitenskapelige artikler som ble publisert i 2011 nå er tilgjengelig gjennom Open Access. Studiet evaluerer tilgjengeligheten av vitenskapelige artikler gjennom Open Access i perioden 2004-2011. Dette er nesten det dobbelte av det nivået som er anslått i tidligere studier.

Green road & Golden road

Open Access til vitenskapelige artikler innebærer at leseren får kostnadsfri tilgang til artikkelen via Internett. Det finnes to veier til åpen tilgang, forteller Leif Longva, Universitetsbibliotekar for IT, formidling og utvikling ved UiT.

Den mest brukte her ved universitetet er egenarkivering. Det

innebærer at forskeren lagrer en kopi av artikkelen publisert i et ordinært tidsskrift, som det er begrenset tilgang til, i et åpent digitalt arkiv. Egenarkivering kalles også den grønne veien (green road) til Open Access.

Mens publisering i Open Access-tidsskrifter innebærer at artikkelen er åpent tilgjengelig for leseren på Internett allerede når den publiseres. Flesteparten av Open Access-tidsskriftene krever publiseringavgifter. Forretningsmodellen i tradisjonelle tidsskrifter er snudd på hodet – fra at bruker betaler for å lese, til at forfatter betaler en avgift for å publisere. Denne veien til Open Access kalles gullveien (golden road).

UiT utmerker seg

Longva viser til Tilstandsrapporten for høyere utdanning for 2013 fra Kunnskapsdepartementet der han påpeker at UiT sammen med Universitetet i Ag-

der, UiA, utmerker seg med de høyeste andelene egenarkiverte artikler. UiT lå i 2005 på 31 prosent egenarkiverte artikler, men i 2011 hadde gått opp til 232 artikler, og 19 prosent, og i 2012 gikk videre opp til 277 artikler, og 22 prosent.

Han forklarer at grunnen til at UiT gjør det så bra blant universitetene, er at de har jobbet aktivt i et par år, med at vitenskapelige artikler skal gjøres tilgjengelig gjennom Open Access og Universitetets egen database "Munin".

I mellomtiden er Open Access til vitenskapelige data ikke så lett tilgjengelig som for vitenskapelige publikasjoner, utdypet Longva, men påpeker at det er noe de jobber med ved UiT.

Selv om det er UiA og UiT som utmerker seg med de høyeste andelene egenarkiverte artikler blant universitetene her i landet vil ikke andelen øke særlig substansiert på sektornivå før de tre

største universitetene, universitetet i Oslo, UiO, Universitetet i Bergen, UiB, og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, NTNU, arkiverer artikler i langt større grad enn i dag. UiB er det eneste av de tre store som har oppnådd et visst volum, med nesten 250 egenarkiverte artikler i 2011, tilsvarende ca. ti prosent av totalt antall artikler det året fra UiB. UiO har nylig innført en institusjonspolicy for Open Access, som kan bidra til at også denne institusjonen bidrar sterke til å få opp antallet Open Access artikler.

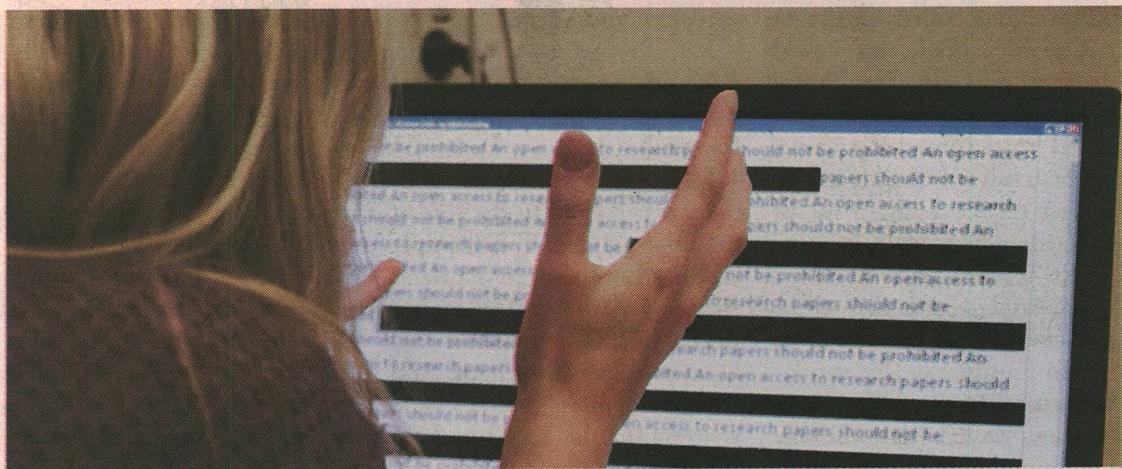
Veien videre

EU har utalt at de vil starte et pilot program om Open Access av data innsamling under offentlig finansiert forskning gjennom sitt 2014-20 forskning og innovasjon finansiering program, Horizon 2020. Piloten omfatter artikler fra prosjekter innenfor om lag 20 prosent av rammeprogrammets budsjett.

Den avgående regjeringen har

kommet med nye tiltak i Forskningsmeldingen angående Open Access. At alle vitenskapelige artikler som helt eller delvis er offentlig finansiert, enten skal publiseres åpent eller egenarkiveres etter avtale med utgiver. Samt legge inn mulighet for at publiseringavgifter knyttet til Open Access-publisering i vitenskapelige tidsskrifter, aksepteres som en del av ordinære prosjektsøknader. Samt å følge utviklingen innenfor Open Access i Norge.

Man ser tydeligere nå at Open Access har viktige implikasjoner for akademia, og for universitetet biblioteker, og kanskje enda mer for den vitenskapelige, tekniske og medisinske forlagsbransjen. Og mange stiller seg spørsmålet om vi står over et paradigmeskifte på hvordan man publiserer vitenskapelige artikler og data i akademiet, hvor man går mer og mer vekk fra dagens ordninger for publikasjoner og mer og mer over til publiseringer gjennom Open Access.

Saturday University is open to everyone

On Saturday 31st of August started this falls first Saturday university for this semester. This falls program will offer many exciting lectures. The one that took place in Driv last Saturday was called Stowaways in Arctic Waters.

BARBORA KALINCOVA
BARBORA.KALINCOVA@GMAIL.COM

The topic, called Stowaways in Arctic Waters covered how non-native or alien species are being brought into the Arctic areas by ballast water from ships. Scientist Inger Greve Alsos whom came to the stage, says:

"I chose this topic because I noticed that there are many newly

introduced species on Svalbard. I just wanted to see if this is a problem. I realized there is new kind of transmitter now, maybe human, that can have very negative effect on the local environment," she says.

After the informative part, which took thirty minutes, there was a discussion about the problems which people can cause.

Background

There has already been a tradition on that the University of Tromsø organizes a Saturday University. The first few classes were organized at Driv, but starting in November, the participants will gather at Kulturhuset.

Every Saturday people can come and participate in discussions. There is no specific group of people who are supposed to come; originally the program was meant for people who are not students, but are interested in the world and hungry for information.

But if any student wants to

come, there is no restriction. The entrance is free. If anyone wants to have tea or cake, they can leave money on the table and help themselves. Lectures are in the Norwegian language.

"It is my first time, but I like it. Maybe, I will come again," said one visitor. The topic is always different. Sometimes it is from the medical area, for example, one class was called Forgetting Our Teeth? Oral Health, Cognition and Aging.

Another time there was a lecture from the biological arena about Pollutants, Seafood and Health. Some of the other topics will be

PHOTO: DAVID GROAT

Else Laula: The Woman Who Took a Stand Against the Colonial Powers on October 26th, and Sleeping Problems in the Dark Period on November 16th.

They thought there was a Devil's army on Earth

Professor of History, Liv Helene Willumsen, published her PhD thesis on witchcraft trials. The book called 'Witches of the North: Scotland and Finnmark' and was nominated for the European Book Prize.

BARBORA KALINCOVÁ
BARBORA.KALINCOVA@GMAIL.COM

Barbora Kalincová: What is the book about?

Liv Helene Willumsen: It is about witchcraft trials in two areas of Europe. These areas are Finnmark, which lies in northern Norway, and Scotland, which is the Northern area of Great Britain. I compared witchcraft trials in those two areas in the 17th century.

B.K.: Why did you choose this topic?

L.H.W.: Just before I finished my master thesis I read a book written by a Scottish female scholar called Christina Lamer. Her book was called *Enemies of God*. This study was amazing. It was the first time I read something about the Scottish witchcraft trials. At first glance I saw a lot of similarities between Christina Lamer sources and my own. It occurred to me that these trials were similar to the trials here in Finnmark. This similarity was due to a European doctrine called demonology (the 'science' about demons).

B.K.: What is this doctrine about?

L.H.W.: It is a doctrine based on what we refer to as the 'cumulative concept of witchcraft'. It means that not only one element, but a lot of elements go into the concept. These elements were a pact with the devil, shape shifting - where you can transform yourself into animals, flights through the air to gatherings on tops of mountains, and flights to Witches' Sabbaths. They thought there was a Devil's army on Earth.

B.K.: Were the witches tortured during interrogation?

L.H.W.: Once a person confessed in the courtroom to having entered into a pact with the devil and taken part in the witch's gatherings and performing collective witchcraft

practices, this person was supposed to be extremely dangerous. To get such a confession from a person accused of witchcraft during criminal trials in front of the court, one has to use very hard methods. They used for instance the rack; iron around the neck and hands; burning with a hot iron; sulfur; and days of sleep deprivation.

B.K.: What happened to them next?

L.H.W.: The task of officials was to find members of the devils army and burn them. In Finnmark, they were burned alive. In Scotland, they were garrotted and burnt.

B.K.: What was the biggest problem during the research for you?

L.H.W.: First of all, the problem was related to the sort of material we had. For example it turned out that in Scotland they had over 3,000 cases, but they had full records for only about one tenth of them. And also the Scottish sources were written in old Scottish. One word can be written in ten different ways, making interpretation challenging.

B.K.: Did you translate it yourself?

L.H.W.: Yes, I did, but of course I had several people in Scotland who helped me to ensure everything was correct.

B.K.: What is special about the book?

L.H.W.: What is special about this study is the fact that for the first time Norwegian witchcraft is compared to another country. And, likewise, it is the first study where Scottish witchcraft trials are systematically compared to another country.

B.K.: What were your sources?

L.H.W.: My master thesis *Trollkvinne i Nord* was based on materials from Finnmark,

so I knew those sources very well. Also, the records and protocols published in the witchcraft trials in Finnmark were good sources. All the court records had to be translated from Danish, which was the official language at that time, and then in cooperation with a professional translator I had to translate everything into English. In regards to the Scottish trials, I used court records as well.

B.K.: How long did the study take?

L.H.W.: The first step, which was the translation of all the Norwegian sources into English, took several years. Then I could start my PhD thesis, which I was doing at the University of Edinburgh. As a part-time student I could stay there for six years, but I only used five.

B.K.: How did you feel, when you were nominated for the European Book Prize?

L.H.W.: I felt very happy and excited. I had the same feeling as when I had just finished my PhD, and felt that I had managed something that I had dreamed of for a long time. I was flying in the clouds. When you complete something after many years and the day finally comes when you are finished, it gives you a feeling of being invulnerable. And of course, I was very pleased to be nominated for the European Book Prize, and that the judges found a study dealing with these peripheral areas of European history interesting. Not everything should be about England and Germany. There are also other areas of Europe.

B.K.: How can we find the study?

L.H.W.: The book was published by one of the oldest European publishers, BRILL. They have several series and this book belongs to series called *Studies in Medieval and Reformation Traditions*.

Den nye Studentsamskipnaden!

Etter et voldsomt engasjement og 99 innsendte navneforslag er Studentsamskipnadenes nye navn kåret.

MAGDALENA BUDINOVA, FRANCESCO POGLIANO

1. oktober trakk Steffen Haneboe, Velferdspolitisk ansvarlig, en konkurransevinner på Arbeidsutvalgets kontor ved Café Bodega. Ni av 99 studenter kom med det samme navneforslaget - "Norges Arktiske Studentsamskipnad". Men bare én heldig vinner kunne bli trukket fra en bolle. Ida Fløan Beisvår ble ringt opp med en gang og fortalt at hun hadde vunnet konkurransen, og er nå den heldige eieren av en ny laptop som var konkurransepremien. Utropia tok muligheten til å stille henne et par spørsmål:

Hvordan føler du deg som vinneren av en ny laptop?

—Jeg føler meg veldig glad og veldig overrasket! PC-en min begynner å bli litt sliten så det er veldig kjekt!

Hvordan kom du på det nye navnet?

—Det tok kanskje 30 sekunder for å komme på navnet. Jeg skulle på første veileding av masteroppgaven min, og satt i Kafebaren da jeg så en reklame for konkurransen, og tenkte: OK, jeg sender inn mitt forslag. Så enkelt var det!

Kvaal sier til Utropia at de er veldig godt fornøyd med det nye navnet:

—Dette ligger fint oppunder universitetets nye navn, og forteller både at vi er en institusjon som skal være til for universitetet og studentene, og at vi nå har en regional rolle. Nå har vi jo fått et samarbeid med Finnmark, Troms og Svalbard, som vil si at det er et ganske stort område vi skal dekke.

• • • • • Den nye studentsamskipnaen:

Studentvelferden for UiT betjenes i dag av Studentsamskipnaden i Finnmark (SiF) og Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTo), men fra 1. januar 2014 skal også studentsamskipnadene ha fusjonert. Det har vært arrangert en navnekonkurranse for å finne et nytt fellesnavn.

Skap historie

– vær med å grunnlegg studentavisen i Alta!

SOM FØLGE AV FUSJONEN VIL STUDENTAVISA UTROPIA UTVIDE SITT DEKNINGSOMRÅDE TIL ALTA – OG VI TRENGER DIN HJELP!

Vi er ute etter en frivillig prosjektleder ved campus Alta som vi kan samarbeide med for og utvide dekningsområdet til avisa og starte opp en redaksjon, samt å rekruttere frivillige journalister og fotografer til den splitter nye – og større – Utropia.

Prosjektstillingen skal være basert på frivillig engasjement og er derfor ulønnet, men det er gode muligheter for fast ansettelse i den nye redaksjonen. Videre er stillingen en ypperlig måte til å skape et sterkt nettverk i begge studentbyene. Tidsperspektivet og målet bak prosjektstillingen er å ha en redaksjon på plass i løpet av høstsemesteret 2013.

Vi leter derfor etter entusiastiske, pålitelige folk med stort engasjement. Utdanning eller erfaring innen journalistikk, ledelse og

økonomi er et pluss. Personlig egnethet vil bli vektlagt. Stillingen kan enkelt kombineres med studier.

Tar du utfordringen?

Send en søknad med CV og atester innen 25. oktober til:
redaktor@utropia.no
eller
Utropia – Studentavisen i Tromsø
Universitetet i Tromsø / Hovedgården
9037 Tromsø

Ta også gjerne kontakt dersom du har ytterligere spørsmål til stillingen!

Bing's Spalte

Du eier ingen manerer

IDA BING
ØKONOMI OG LEDELSE PÅ HANDELS-HØYSKOLEN

Jeg tror at manerene våre er i ferd med å forsvinne. Og da tenker jeg ikke bare på bortskjemte småbarn som blir servert en iPhone 5 i barneselskapet på 6-årsdagen uten å si takk, eller tenåringer som ikke reiser seg for eldre på bussen, men i samfunnet generelt. Manerene våre visner, og egoismen vokser seg stadig sterkere.

Det er helt fantastisk hvordan det har etablert seg en universell enighet om at det er greit å si hva man vil til hverandre på nettet, men ingen tør å si det samme ansikt til ansikt. Folk tillater seg å si de frekkste ting maskert bak en vegg av anonymitet. Her går også frekkenhet hånd i hånd med pur uvitenhet og usmakelighet, mens det tastes i hytt og gevær, og terskelen for hva folk finner på å skrive er skremmende lav. Poenget er at mest sannsynlig tør ingen av disse "norr-mann69" eller "per_ivar53"-ene å si det samme til et levende menneske de møter på gata. Lugubre og åndssvake meninger blir brettet ut på den frekkste måte, og det virker som om folk har for mål å svare frekkst mulig, eller avfie en kommentar rappkjelta og smålig.

For ikke å snakke om at det i disse dager virker som om det er helt greit å stirre på folk. Før i tiden ble ungene bedt om å rulle inn øynene, og de ble fortalt at det var stygt å stirre på andre. I midlertid må en slik form for oppdragelse ha funnet sted lenge før min generasjon kom til verden, for jeg ser stadig vekk mennesker av ulikt kaliber, som borer øynene sine inn i andres, eller verst av alt; på andre. Det er jo lov å kikke litt. I likhet med følelsen av å bli kikket litt på, har de fleste av oss også opplevd å ha blitt stirret på, men når noen kommer snublende inn på bussen klokken 10 om morgenen i det som tilsynelatende virker som gårsdagens antrekk, med opprevne strømpebuksar og høye hæler dinglende fra en skjelven høyrehånd, så kan du spare deg og kikke ut av vinduet i stedet. Det samme gjelder i tilfeller som "uheldig i klesveien", "uheldige ansiktspropsjoner", "overstadig beruselse" (men da vil det kanskje ikke enses at du

ILLUSTRASJON: JULIE HAGERUP

stirrer, så den har unntak) eller offentlig amming. Den siste her vil kanskje mange si seg uenige i, for det hersker en viss fasinasjon omkring dette, men jeg ville i alle fall trukket gluggene unna. Når det først er noen som velger å kapre det offentlige rom på en slik måte, kan de faktisk få lov å være i fred. Men offentlig klinning – den har du lov til å stirre på. Her skal det stirres i senk, slik at paret forstår at du finner det upassende. Ekstremt viktig er dog at du velger deg et passende ansiktsuttrykk i kombinasjon med stirringen, hvis ikke er det fort gjort at du blir den som er upassende.

Et annet tydelig tegn på at vi, i 2013, er i ferd med å miste alle manerer, er at vi snakker for høyt i telefonen. Mormødre og bestefedre er unnskyldt, og du synes bare de er sørte der de står med telefonen opp ned og gauler inn, litt desperate "Hvor er røret på denne tinga her? Jeg skjønner ingenting!" Når det gjelder alle oss andre har vi mye å jobbe med. En ting er den stadige summingen av samtaler på offentlige steder hvor det er

ment å være stille – ta for eksempel biblioteket. Det hjelper fortsatt ikke å stille seg i trappa. Dessverre tar folk også telefonen midt i kinosalen, snakker høylt om sine problemer i Rema1000-kø og oppfordrer andre til å høre på hva de har på hjertet i det de inviterer oss til å høre om Margots syke datter, eller Bentes problemer med hofta. Den gode samtalen foregår visst for full mundur i det offentlige, og det spares sjeldent på kruttet. Enten har det skjedd noe helt sykt i helgen, eller så baksnakkes det over en lav sko. Du blir ufriwillig en tilhører, og dine egne samtaler drukner i myldret fra andres.

Det hersker en egoistisk undertone som preger våre handlinger; jeg skal først i køen, jeg skal ha de kvasseste kommentarene og jeg skal være den første til å spre ryktene. Jeg skal være den første som oppdager den feite dama, og jeg skal være den første som peker på henne.

Ikke snakk med mat i munnen. Smil høflig til de du møter. Si takk til bartenderen. Kan ikke alle bare slutte å være så ego?

Revolutionary Research

How many animals can you name?

The number of animals you can name and other simple language test are providing insight into the effects of Alzheimer's disease says a local researcher.

MATTHEW LYNCH
MASTERS IN BUSINESS CREATION AND ENTREPRENEURSHIP

Claudia Rodriguez-Aranda is a researcher at the Psychology department of UiT and is participating in cross-discipline study into Alzheimers. This disease is a common form of Dementia that still presents many mysteries for researchers.

It normally affects people over the age of 65, although can strike much younger people. Over 1,000 clinical studies had been conducted on the disease as of 2012.

Rodriguez-Aranda's team has been looking at the neuropsychological symptoms of Alzheimers, using language tests to understand the impacts the disease has on people. They then follow up the tests by undertaking brain MRIs for each subject in order to gain a better understanding of how the brain is being impacted.

By using both approaches they are able to study the way physical effects produce specific symptoms. To put it simply, they can look at the way peoples' brains shrink with Alzheimers and then compare it to subject's decreased performance in language tests.

Rodriguez-Aranda says "that people with Alzheimers will only come up with 2-3 words in a word association test", compared to healthy individuals who would be able to produce 12-14 answers. She also says that participants with the disease "often have errors in their logic". For example in a task where you need to list animals, Alzheimer's sufferers might get to the third animal before they name an inanimate object like a chair.

Rodriguez-Aranda talks about her research as being special due to the fact that it combines different

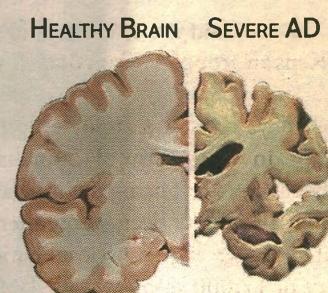

PHOTO: WIKIMEDIA COMMONS

areas of expertise allowing them to come up with a new understanding of how the disease affects different parts of the brain and how this flows through into the individuals' actions.

One of the new areas of discovery is that the disease affects two different parts of the brain, the white matter and the grey matter and these show themselves differently in the way they affect language. Where the gray matter has been affected the number of correct answers to language tests decreases dramatically. While where the white matter is affected, it takes a longer time for individuals to come up each answer to the test.

Rodriguez-Aranda believes that this is due to the grey matter playing a larger role in producing the solutions, while the white matter plays a role in connecting brain cells and slows down responses when it has been affected by Alzheimers.

The research started back in 2007 and has been slowly growing in scale as it takes into account not only language changes but other motor and cognitive impairments. Now several departments are involved, and there are two Ph.D. students basing their research on this study alone in the Psychology department.

The research is another example of how UiT is at the forefront of leading research.

World-reference

Nairobi attack at the shopping mall

SARA LUPINI
PEACE AND CONFLICT
TRANSFORMATION

It was on September 21 when the Somali Al-Shabaab fighters attacked the Westgate Mall in Nairobi, the capital of Kenya. A sudden shock of firearms and grenades spread terror in what was supposed to be a quiet day of shopping at the mall. The Westgate Mall was still under siege, with an approximately 40 victims confirmed, when a prominent figure in the Somali militant group Al-Shabaab claimed publicly that it had carried out what it called the "Westgate spectacle", a deadly attack on a shopping centre in neighboring Kenya.

Al-Shabaab said the attack was in response to Kenyan troops in Somalia.

Nowadays there are about 4,000 Kenyan troops in the south of Somalia, where they have been fighting the militants since 2011. They had been subsequently integrated into a larger African Union (AU) force of 17,000 soldiers, called AMISOM, which has a UN mandate to protect the weak Somali government. Al-Shabaab still retains control of at least half of southern Somalia and it deals with the AMISOM mission through a strategy of hit and run attacks in order to defend their vision of creating an Islamic state.

After a four-day siege by the soldiers and police, the Westgate Mall was secured. Two floors of the building had collapsed after the explosion of some grenades, 67 dead and several injured is the latest estimate of the attacks. Five terrorists have

been killed by the security forces and another eleven are under arrest; now investigations are trying to shed light on the dynamics. From an initial estimation, it seems that the terrorist group counts a large organizational base, not only in the Horn of Africa, but also in Europe. In fact, hypotheses arose about the involvement of a British woman, the widow of one of the London bombers of 2005 that the international press has called the "White Widow", but Kenyan and Western officials have said they cannot confirm any speculation.

Many commentators argue that the terrorist attack on the Westgate Mall was supposed to be the crowning of an ambitious project which wanted to draw international attention to the cause of the militants, get support from other extremist groups and strike at the heart of one of the symbols of the Western presence in the area. Recently from one of the twitter accounts the Al-Shabaab group is continuously attempting to maintain despite the site suspensions, a new threat has been issued, saying that "The mesmeric performance by the #Westgate Warriors was undoubtedly gripping, but despair not folks, that was just the premiere of Act 1". Understandably those lead to high security concerns that must be addressed with all the available resources.

Issues related to security, however, have raised two major considerations:

The first relates to the maintenance of peaceful relations within the Muslim minority in Kenya which still stands at 10% of Kenya's 40-million population, including a patchwork of ethnic groups. The risk that the wave of fear and hatred terrorist attacks may cause should not be underestimated since it could lead to radicalization and even the stigmatization of an entire segment of the population on the base of religious beliefs.

The second relates to a more delicate issue concerned the president himself, Uhuru Muigai Kenyatta, accused by prosecutors at the International Criminal Court of fomenting post-election bloodletting in 2007/2008. Kenyatta's allies are arguing that the security implications of the weekend mall attack should take priority over the president's obligations to the ICC, where he is due to face trial next November, confirming the fears of those who are instead suggesting that the president's entourage will use the terrorist attacks as an excuse to delay the course of justice. It seems the judges in the Hague tribunal have already accepted a one week delay for the trial of William Ruto, deputy president of Kenya, which should have started last Monday, so as to allow him to return home and deal with the mall attack crisis. For those who want Kenyatta to face justice and an end to what they call a culture of impunity in Africa, the postponement of Ruto's trial is a sign of the dangerous trend the entire judicial apparatus could

follow on the notes of sympathy and solidarity toward a President who is facing a terrorist rehearsal in a west African country. Since the attack, Kenyatta has received wide support from the leaders of other countries which consider Kenya as a key ally in the war to terror and piracy in the Horn of Africa.

Kenya's government, backed by east African states and some other nations on a continent that is increasingly suspicious of a perceived anti-African bias by the ICC, had already asked the ICC to suspend the hearings scheduled for Kenyatta and Ruto. To the opponents who seek justice in The Hague, the idea of giving the Kenyan leader any judicial leeway is anathema. However, the Hague court's prosecutor, Fatou Bensouda of Gambia, who is leading the cases against Kenyatta and Ruto, has given no indication so far that the ICC will ease up on the prosecutions, but saying that international criminal justice is not sensitive to political pressures would be naive. That's why it will be interesting to follow the case and discover if the Westbank Mall attacks succeeded just in breaking the security net in Kenya, discouraging investments in the tourism sector in the short-time or if they will count another secondary, maybe unintended, goal in slowing down complex judicial processes that should be used as examples for spreading the cult of transparency, good governance and accountability among politicians in Africa and all over the world.

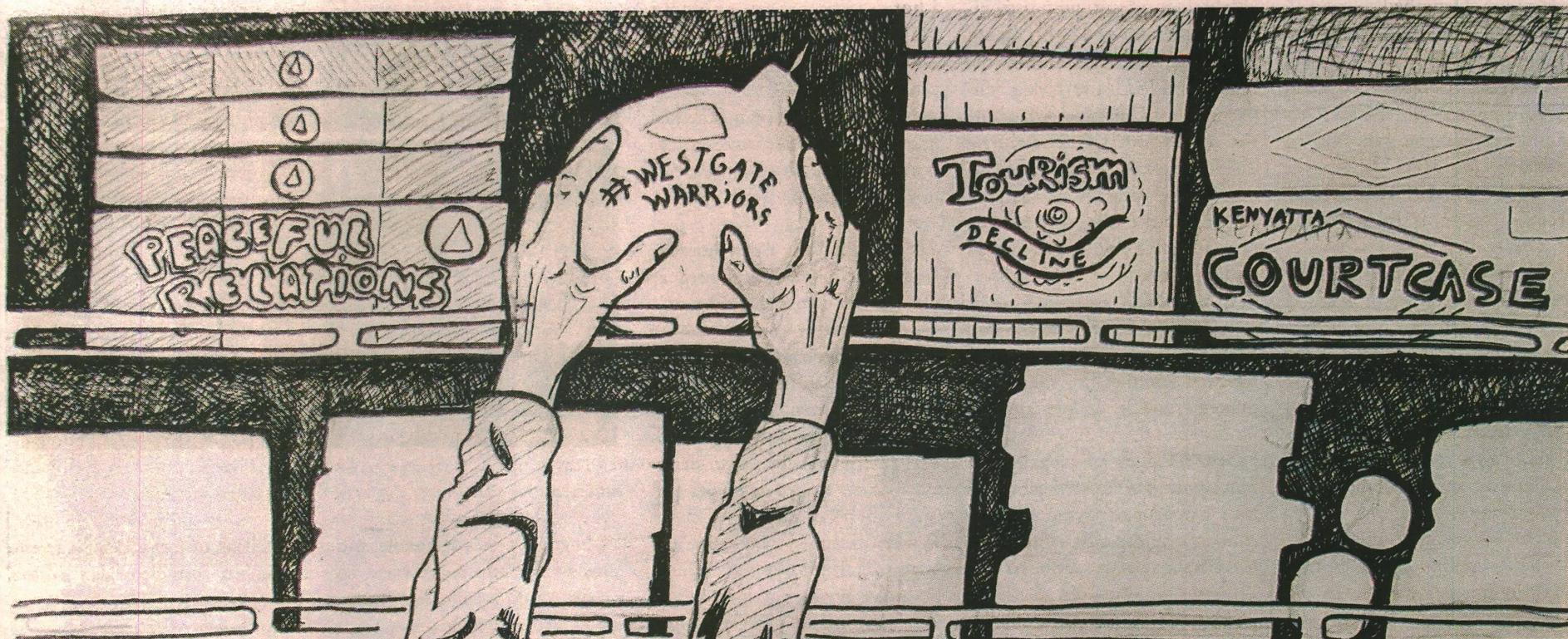

ILLUSTRATION: EVA SALMAN

When food becomes fun

PHOTO: BARBORA KALINCOVA

BARBORA KALINCOVA

BARBORA.KALINCOVA@GMAIL.COM

Tromsø was engulfed by new experience. The food festival (Matfestivalen in Norwegian) did not only present all kinds of delicious food, but also another attitude to food.

A company named Flying Culinary Circus presented their worldwide famous work in Nerstrand shopping centre on the first day of the Food festival, Thursday the 19th of September. Somebody could think that food and frying pans were flying all over the place but that is far from reality.

The sense of their activity is based on a simple rule – everybody likes to have fun and eat good food. When organizing a party, besides the question of drinks there is always a question of food. Should the food be there or not at all? If yes, then what kind of food? Who is going to cook it? All these problems fall on head of the organizer who wants to have everything perfect on the party. However, it is not always possible to make everything on your own.

Cooking equals fun

In such cases people want to hire someone who can cook the food for them. There are many companies that offer special dinners for parties so that the organizer can give more of his time to the guests. Flying Culinary Circus is one of such companies. Their motto is "Share the fun of cooking". The special facts about FFC are that they always make up new food for their customers according to the demands. In addition, they do the magic tricks, spew fire or serve steaming food. The whole pack of fun comes to your house.

Their company represents a new direction of a decent party. People do not have to be totally drunk to enjoy their time and in addition they experience something special. This approach means that one thinks about the food as about a magic thing. The chemistry can be surprising. And if somebody does not have enough money to hire such company he can do all of this on his own. All you need is fantasy and enough of ingredients.

-Vi tar tak i gamle historier og gir de ny drakt

FRANCESCO POGLIANO
THE.DISTANT.CALL@GMAIL.COM

Utropia snakket med Hekla Stålstrænga, bandet som siden sin første singel i 2011 har gjort en bobilturné, og nå er tilbake med et nytt album, Dyrandé.

Når spurt om hvordan de husker bobilturneen de hadde i 2012, svarer dem at bobilturneen var en intens opplevelse. I løpet av en måned høsten 2012, besøkte de 25 bygdesamfunn i Nordland og Troms.

— Vi kjørte fra plass til plass, møtte bygdefolket som tok godt i mot oss, vi rigget til både instrument, anlegg og merch-bod, spilte konsert, solgte t-skjorter, vesker og CD'er, rigget sammen, og la oss til å sove, for deretter å kjøre videre til neste bygd på morgenkvisten. Vi hadde en guttebobil og en jentebobil.

— Vi er veldig glad i å være sammen innad i bandet, så det gikk helt fint å bo så tett over en lengre periode, sier dem, men vi var slitne da turnéen var over, det skal være sagt.

De legger til at de ikke har planlagt en ny bobilturné etter utgivelse av det nye albumet, «Dyrandé».

«Makramé» er det nest siste album de har gitt ut i 2011, og om forskjellen som ligger mellom det og Dyrandé forklarer Hekla Stålstrænga at på albumet Makramé var det Ragnhild Furebotten og Tore Bruvoll som hadde komponert låtene, samt at de benyttet seg av gamle, tradisjonelle tekster, samt at de fikk låne sangen Har du fyr av Ola Bremnes.

— På Dyrandé er Anne Nymo Trulsen i tillegg til Bruvoll og Furebotten kommet inn som komponenter, sier de, og fortsetter.

— Trond-Viggo Solås og Ole-Jakob Larsen har fått sterkere signatur i lydbildet på Dyrandé, så du kan si at alle bandmedlemmene har fått større plass i sounden.

De arrangerte låtene sammen, alle kom med innspill og sammen laget de det som de liker å kalle "Heklapop". Det som er felles for

Makramé og Dyrandé er at begge albumene har både tekstbaserte låter og instrumentale låter, avslutter de.

Inspirasjonene bak Dyrandé er det nordnorske.

— Naturen, havet, mennesker, håp, hjertevarmen, humoren. Vi tar tak i gamle historier og gir de ny drakt, sier dem.

Alle i bandet bor i den nordlige landsdelen og de bærer preg av det, selv om de også favne bredt.

— Alle bygder og byer i Norge har sine særpreg. Vi her oppe har det voldsomme i naturen som smitter over på hvordan menneskene er. Det er mye vær her oppe, derfor lager vi mye lyd for og høres.

Bandmedlemmene i Hekla Stålstrænga er engasjerte også i mange andre prosjekter, men hva er det som holder gruppa fortsatt sammen?

— Vi elsker å spille musikk

Dyrandé
HEKLA STÅLSTRÆNGA

sammen, sier dem.

lang tid.

De er gode venner og kjenner musikken langt inni ryggmargen når de får stå på scenen sammen og gjøre hverandre gode.

— Vi er stolte av det vi har fått til og ønsker å holde på med dette i

Neste ting ut for gruppen i Tromsø er en konsert med Tromsø Kammerorkester 16. oktober på Kulturhuset.

— Den er snart utsolgt, så det er virkelig stas, avslutter dem.

PHOTO: VLADIMIR TANKOVITCH

BARBORA KALINCOVA
BARBORA.KALINCOVA@GMAIL.COM**Could you describe what do you do?**

I make different kinds of item, jewelry and accessories. It is all about dark poetry and dark humor. I am trying to highlight beauty where people do not usually see it. My work is mostly focused on topics related with death, for example I use taxidermy. I still do not know what is more depressing for people, if it is death or bugs or both. But it is all connected and I am trying to honor them. I want those dead animals to continue to live through art. It shows a cycle; life – death – life.

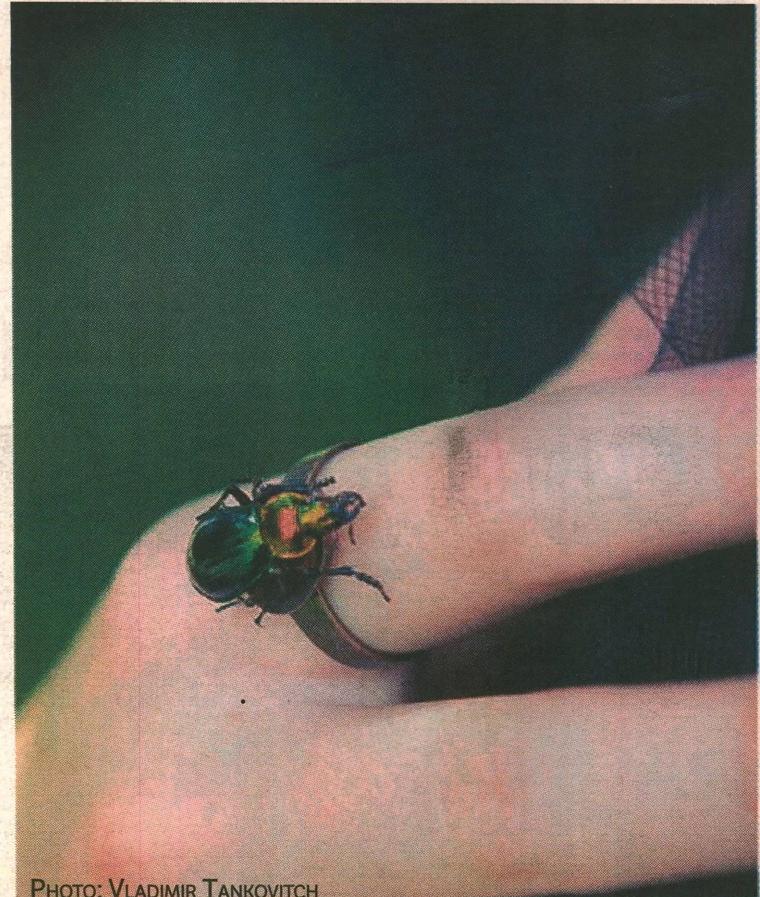

PHOTO: VLADIMIR TANKOVITCH

Why do you do it?

I do not know. I guess it is inside of me and I just need to express it. Many people try to deny these things and I think they should not. It is something natural, only if they look into their Occidental cultures, the things around are taboo, more than things around sex

"I want those dead animals to continue to live through art."

Damoiselle Blanche-Neige wants to show that death is a natural part of life.

Inspiration for her is everywhere.

actually. But if you see some other ethnical groups they are really comfortable and they accept it. So I think this is just Western way of thinking that should be improved. (Laughing)

Can you remember your beginning?

I never really started. It is just part of me, extension.

And when did you made your first artistic work?

When I was a child, I made handcrafts which people consider morbid, but for me it was normal.

I have a project with my friend Olya. It is something different for me, but when you understand some of it, you will realize it is still a continuation of my work. It is about a cycle; life - death - life. It will be with human casts, insects and mermaids, all of this connected by Darwin theory of evolution. But so far every gallery in Tromso has refused us.

What is your inspiration?

Everything and anything. It is a hard question because everything fits with my inspiration. It usually pops up just like that. For example I convert sexual energy into creative energy. I do not know if it is exactly the same energy, but I think it is really connected, at least for me and other creative friends as well. My head is always full of ideas and the biggest frustration for an artist is that they often do not care about money, but they need a lot of money for creation. Material is expensive, especially in Norway. Then you have a lot of ideas running at the same time, which you cannot make real. But it is still amazing when ideas pop up; the more you think, the more you get and you just get mad.

You are very natural with dead bodies. What do you think about people, who are disgusted?

I do not blame them because I am not sure if I would feel absolutely comfortable in front of a man's dead body. It is still something unusual and taboo. I am also scared to take out the heart of a chicken.

Do you have some idol who makes similar art as you?

Not really. I know someone who works with bones. It is a source of inspiration for me. But I would not say I admire them. More so, I like different artists. They may be weird, but different from me.

So you decided to move to Norway. Did you notice some change of inspiration?

Certainly it inspired me, because nature is really rich here. I was ho-

ping that I will be able to work more with horns and skin which hunters leave in the woods. Then I was also very curious about darkness. I am more productive at night, and I

wanted to find out if it is because of the darkness or the real night time. It turned out that light has no effect on that. The City has to sleep to make me more creative.

PHOTO: VLADIMIR TANKOVITCH

International Speed Dating on Campus

Three minutes can be a long time if you don't have anything to say to each other

TIINA-MAARIA LAIHI

TLA055@POST.UIT.NO

As the days get shorter and nights get colder, people keep looking for love and connection. Old friends and new interests met in a darkening Tromsø evening as ISU Tromsø (International Student Union) held its bi-annual speed dating event.

This year the organizers had pulled out the big guns and in addition to the more usual flyers and other promotional material, they had also made a (very popular) YouTube video to promote the event. The effort seems to have paid off: as one of the highlights of ISU Tromsø semesters, this fall the event drew an exceptionally big crowd of about 50 people to Bazinga. This also included some Norwegians interested in getting to know some of the international crowds and seeing what the speed dating was actually all about.

In fact, the main motivation for coming to the event seemed to be curiosity, as none of the people actually said aloud that they were there mostly for romantic aspirations. As a concept speed

dating seemed fairly foreign, but the participants showed up with an open mind and low expectations, interested in having a good time.

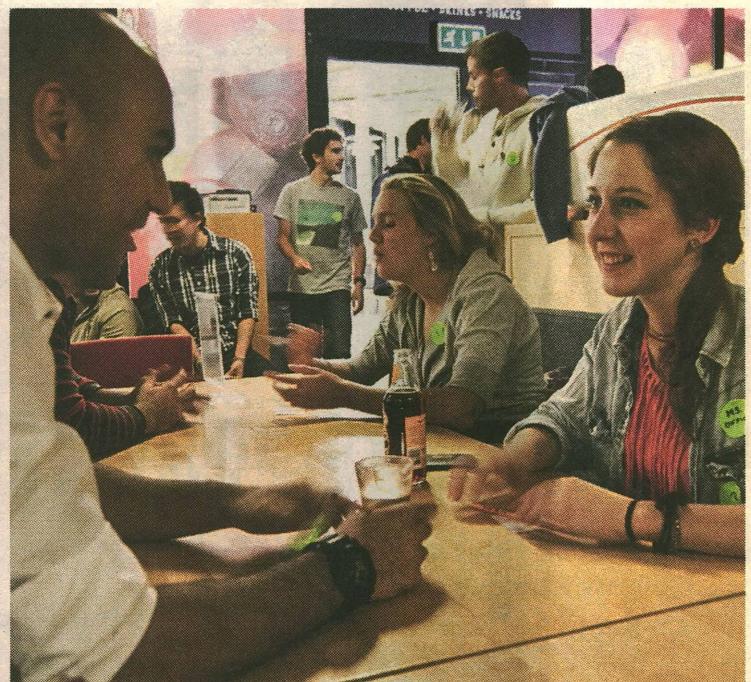
"I think it's a good way to get out of your comfort zone and get to know new people", says Kristian Dedos, a lecturer student from Norway, who had spontaneously decided to attend the event with his friend. As most of the students were international, many of the attendees knew each other from courses and the introductory program. "Speed dating can be creepy, but here it's mostly students, so it's not that weird" laughs Lila Gleizes (a Peace and Conflict Studies student from France), as she is waiting for her turn to sign up.

With noticeably more men attending than women, the women were not lacking for discussion partners. At the same time, some men seemed slightly disappointed by the need to wait or be aggressive in claiming partners for the next session. After the hour of three minute sessions, most of

the attendees claimed to be surprisingly tired - talking for an hour straight mostly with strangers can be exhausting! Still, the general consensus fell to the positive side. Armed with an interesting experience after the cheerful conversations, people left to the darkened night to wait for their dating results, hoping that someone had chosen them.

ISU Tromsø is also planning some other events for the fall, hoping that they will also be met with interest from both the international and Norwegian students. Fishing, movie nights, and football, all planned to get the international students to feel more welcome in their new home city and to give the Norwegian students a chance to meet counterparts from all around the world. Still, Alexey Adikov, the ISU Tromsø president for the semester seemed visibly glad about the success of the speed dating night:

"It's not even about finding love; it's about communication and getting to know other people. It's a good way to get the students to socialize."

ALL PHOTOS: MUHAMMAD BILAL

Heimafrå

CHRISTIAN NILSEN

HR.NILSEN@GMAIL.COM

Ingebjørg Bratland og Odd Nordstoga er begge fra Vinje i Telemark. Med sanger om hylende griser og hyllest til mor har Odd Nordstoga etablert seg som en av våre mest folkekjære artister her i landet.

Selv om Odd Nordstoga var i sitt ess, hvor han fungerer som alt fra trommis til gitarist og vokalist, var det Ingebjørg som overrasket mest. Jeg hadde hørt rykter om den fantastisk stemmen fra Vinje. Da hun begynte å synge reiste hårene på armen min og man ble helt betatt av stemmen hennes.

Duoen, sammen med bassist

Gjermund Silset, leverte et sett som i hovedsak består av låter fra årets album utgivelse med samme navn som konserten. I Heimafrå får vi servert låter som Svein Svane, Å guten gjekk på golvet, Bonden og slusken og den sprudlende Olav, Olav.

Publikum får også servert en avstikker fra «Heimafrå»-albumet, kalt «Utafrå», hvor Ry Cooder-låten «Across the borderline» omdøpes til «Landet imot nord» i en myk og intens coversversjon. De fortsetter med en enda bedre versjon av Hellbillies-låta Som ein båt på land, hvor det går opp for de som er i konserthuset

FOTO: EIRIK BJØRLAND

denne fredagen at det er denne versjonen som burde være originalen og Hellbillies-låta degraderes til en middelsgod

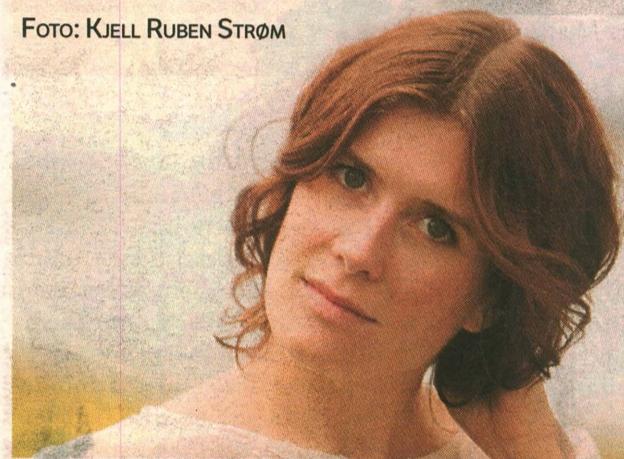
Coversversjon.

For å være helt ærlig, vil jeg si at de som ikke var på konserten

gikk glipp av kanskje Tromsøs beste konsert denne høsten. For en vakrere konsert enn dette må man lete lenge etter her i byen.

«Uten at du vet det», et album for folk som vil lytte

FOTO: KJELL RUBEN STRØM

Sigrun Loe Sparboe er en sanger best kjent fra sitt tidligere band «Sigrun and the Kitchen Band», men nå har hun gitt ut sin første viseplate «Uten at du vet det». Platen kom ut 23. september og har 14 låter, to av dem tatt opp live.

FRANCESCO POGLIANO
THE.DISTANT.CALL@GMAIL.COM

«Sigrun and the Kitchen Band» spilte en ganske tradisjonell popsanger, mens platen «Uten at du vet det» inneholder uten tvil visemusikk. Når spurt om denne endringen i stil, svarer Sigrun at hun alltid har vært glad i visesjangeren. «Vi spilte mye visemusikk hjemme hvor jeg vokste opp og fra jeg var helt liten har sangbøker vært favorittbøkene. Da jeg startet å skrive litt mer seriøst (jeg skrev noen små barnesanger da jeg var barn) var egentlig ikke uttrykket så ulikt.»

Men det er ikke bare musikk-sjangeren som endret, men språket også.

— Det var egentlig ikke et bevisst valg å starte å skrive på norsk. Det bare skjedde, sier hun.

Jeg hadde mye å skrive om, og

når tekstene kom, kom de på norsk.

Om hvordan platen ble til, sier hun at:

— Jeg viste frem et par av de første låtene til venner og familie og ble motivert av god respons til å jobbe videre. Da en av låtene (innspilt i stua) ble plukket opp av Norsk På Norsk i NRK P1 begynte jeg å leke med tanken på å lage et nytt album med norske viser.

Det å vende tilbake til visesjangeren er litt som å vende tilbake hjem, sier hun, samtidig som hun forteller oss at platen er kanskje noe litt utradisjonelt:

— Jeg fant frem til en produsentduo fra Bodø (bosatt i Oslo) som hjalp meg til å produsere visene på en måte jeg synes har

resultert i en interessant plate som jeg håper folk vil lytte til. Men for meg inneholder plata låter med innhold og melodier med variasjoner og utradisjonelle akkordføringer blandet med mer tradisjonelle akkordføringer. Jeg tror det er ei plate for folk som vil lytte.

Når det gjelder sine musikalske påvirkninger, forteller hun at mye inspirasjon ble hentet fra den nordnorske kulturarven og visemusiker som Bremnes søsknene og Arvid Hanssen.

— Samtidig er jeg svært inspirert og har hørt mye på syttallsartister og grupper, sier hun, og siterer Simon & Garfunkel, Joni Mitchell og Linda Perhacs. Cornelis Vreeswijk og Melissa Horn. De har også fått mange rotasjoner i vinylspilleren min, avslutter hun.

Veslemøy Synsk – demanding performance

Olav Anton Thommessen's "Music Collage" based upon Grieg's song cycle "Haugtussa" gets played in its entirety.

MARIANO MACCHI
M.MACCHI5@CAMPUS.UNIMIB.IT

When Grieg first read "Haugtussa" by Arne Garborg – one of the 'champions' of literature written in nynorsk – in 1895, the year of its first publication, he was so inspired by its musicality and ima-

gery that he decided to compose music based upon this work.

Finally, he decided to stick just with an eight songs cycle he was sufficiently satisfied with

– instead of trying to aim for a something of larger scale – which he published by the name "Haugtussa", op. 67 or "The Mountain Maid" in 1898. Several years later, Thommessen decided to "complete" Grieg's work with

"Vesmeløy Synsk", a work based on a reduction of Garborg's original text from 309 pages to about 30, heavily based upon Grieg's "Haugtussa" and performed for the first time in 2008. In the crowded, yet somewhat intimate atmosphere – because of its seats dis-

position and contained dimensions – of Tromsø Kulturhuset's Hosvescenen, Marianne Beate Kielland, mezzo-soprano, and Nils Anders Mortensen, piano, proposed their own interpretation of this work in a two hour long concert.

Opting not to get in the way of the music and poetry of the work they were interpreting, the musicians decided for a 'in media res' start of the concert, which was deprived by any introduction and preparation, almost like a sudden paradoxically unexpected event. Marianne tried her best to convey Veslemøy's story, full of personal struggle through the use of heavy gestures and movements accomplished with such intensity and concentration as to make her appear literally "possessed", and this impression was reinforced by the absence of the use of any mnemonic help for the singer during all of the two hours, that saw just a small pause in between the work's two parts of approximately one hour straight each.

Overall the whole performance kept a high level of intensity and tension, hard to maintain for the artists and demanding solid concentration from the public that yet was really captivated. The only weakness in the atmosphere created by the duo was the absence of a page-turner for the pianist, i.e. the segments more musically rich ended up having a second of unintended silence due to perfectly understandable human limits. This could be thought not to be much, but in the context of a highly intense interpretation this was noticeable and it constitutes a small pity when a good performance is bothered by such a small little detail easily avoidable. After a long 'marathon' for the artists – and in a way for the public too – the concert ended in a noisy round of applause during which the interpreters reentered the stage several times, but surprisingly yet understandable after accomplishing such a demanding performance, no encore was played.

PHOTO: BORJA FERNANDEZ ALBERDI

TSQ – ethereal jazz magic

NICOLAS DEWULF

NICOLAS.DEWULF@UGENT.BE

Saturday, 21st of September was, I'd say, a perfect night for a smooth jazz concert by TSQ (the abbreviated Terje Storvig Quartet; Rådstua Teaterhus in Tromsø).

Standing in front of a crowd of just a mere fifteen people, TSQ brought a short but mystifying spectacle that contained obscurity, hope, soft angelic singing by Eline Hellerud Åsbakk and ethereal melodies by guitarist Terje Storvig; bass player Christo Stangness and drummer Christer Jorgensen – a perfect line-up for a jazz concert, spiced with oriental and fusion-ingredents.

The concert was very inti-

mate, first and foremost because of (or thanks to) the limited turnout. There's more though, the band weren't playing on a higher stage, but on the same level as their hearers. They were also surrounded by small candles here and there, in a dark room with the windows covered by black curtains. This strange and unique setting, created a meditative atmosphere in which the music forged a sort of union between players and spectators.

They played all songs from their self-titled five-song EP, seasoned with some jams and improvisations, all in the more or less same tradi-

Foto: EMILIA BERNACKA

tion, but within a broad stylistic range. Eline's singing is influenced by the vocalist Live Roggen from another jazz band called Come Shine and sings in Norwegian – although she wrote the lyrics in English first. Frankly, as beautiful as the words may be, one does not need to understand them to hear the

soft and fragile beauty in it, as with Sigur Ros singing in 'Vonlensku'. The instruments were magically well-adjusted to each other where Christer and Christo also played accordion and even dared to 'sing' a guitar solo together!

Although the musicians didn't really move a lot on sta-

ge (except for Christo), their music was generally uplifting in a melancholic way. All are very competent instrumentalists and their rather static presence left space for the listener to immerse himself or herself into the harmonies. Jazz doesn't need to be overly sweltering to take an audience along on a journey.

Come Shine for me

EMILIA BERNACKA

E.BERNACKA@STUDENT.UW.EDU.PL

The finishing touch of my pleasurable weekend was a concert of Come Shine at the Sunday evening. Come Shine appeared on a stage in Kulturnhuset to the great delight

of jazz fans. The quartet became a quaint and valued part of Norwegian music scene in 2000s with three well-received albums of jazzy classics in new arrangements. One of them –

Do Do That Voodoo was even awarded with the Norwegian Grammy.

During the concert one could see that the whole quar-

tet is a unity, it made the gig not only splendid to listen to, but also to see just by noticing how much fun musicians had been playing together again after a six-year break. Erlend Skomsvoll – the piano player and the creative musical brain - felt a need to focus on his other projects for some time, but now he is totally back on the track producing new songs and amusing audience on the tour.

The vocal in the quartet belongs to Live Maria Roggen. Shifting between a velvet sounding voice and an atmospheric hoarseness at times, she tempted me to stay, relax and just delve into the images that were displayed on stage. One could feel the intimate tension during the performance. The quartet doesn't contain a guitar player, but Sondre Meisfjord on bass is doing a great job for both. With his sense of melody and spontaneous outbursts of singing, he adds a hit of unpredictability to the show. The final pieces of puzzle are the drums,

once smashed with the sticks formerly caressed with drum brushes by Håkon Mjåset Johansen.

The whole concert was a blend of old and new – freshly arranged song of Johnny Cash or Speak softly love from The Godfather; intimate melodies changed to more lively songs in oriental style. Erlend, the pianist, not only played the ordinarily piano – once he placed sheets of paper inside of the instrument to produce a special effect - but he also switched twice to play djembe. The performance finished with Wonderful world that sounded like from a fairytale about a music box and a French ballade that surged into an English song about the fall and longing was served for an encore bis.

I hope that Come Shine won't let down me and other fans and will stay united for good. As for now, I can't wait to find the songs played during the gig on their coming album, which is being recorded just now. Stay tuned!

Foto: EMILIA BERNACKA

Moddi gir en smak av sitt kommende album

Torsdag 19. september var Moddi i Tromsø for å spille, underholde, og presentere materialet fra det nye albumet «Kæm va du?», som kommer ut i Norge 11. oktober.

FRANCESCO POGLIANO
THE.DISTANT.CALL@GMAIL.COM

Moddi trenger nesten ingen innledning for et oppmerksomt publikum i det norske musikalske miljøet: han er en musiker fra Senja og ble kjent i 2010 etter utgivelse av sitt første album, *Floriography*, som høstet kjempegode kritikker. Han spiller en interessant miks mellom indie og post-rock av islandsk arv.

Haakonscene på Driv var stappfullt når han trampet barfot inni på scenen. Det første han gjorde var å ta opp en av de to akustiske gitarene og begynne å spille den første akustiske sangen, før han presenterer seg selv og bandet til publikumet. Første delen av konserten bestod stort sett av kjente låter fra *Floriography* og noen fra sitt andre album, «Set the house on fire».

Disse sangene var nesten helt like som de høres ut på platen, og fungerer som en god oppvarming til den første sangen fra den nye platen: «Kirkegård ved Havet». Det første jeg tenkte når jeg hørte den var «endelig har han tenkt å vende tilbake til det gamle sound'et». «Kirkegård ved Havet» er dyp, intim, teknisk og musikalsk interessant, og lang nok for å gi meg et veldig godt inntrykk. Rett etter kom «Togsang», noe ikke helt nytt for de mest trofaste

fans (det har ligget en video på youtube noen år allerede), men likevel veldig koselig å høre, og jeg er glad at den fant endelig plass på det nye albumet.

Men ikke alt høres ut som det «gamle sound'et». Nei, noe er faktisk nytt, og ganske bra mener jeg. «Vi slakta sau» er definitivt ikke noe jeg hadde forventet å høre fra han, men likevel både bra og morsomt. «Noens ark» er også noe nytt for han, der han eksperimenterer med noen arabiske riff. Denne gangen har Moddi overrasket meg på en god måte, og jeg har tro på at hans nye album «Kæm va du?» igjen klarer å treffes blinken, akkurat som *Floriography* gjorde første gang jeg hørte det.

FOTO: DAVID GROAT

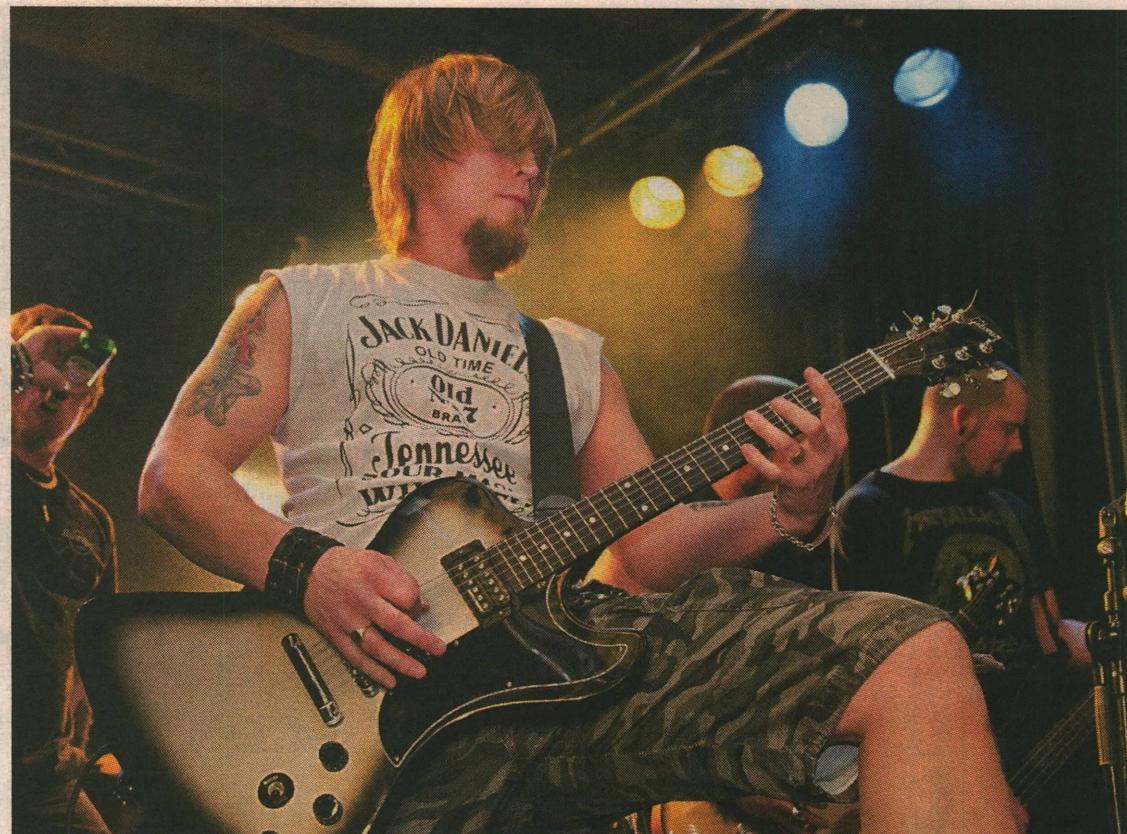

FOTO: OLGA SHAVRINA

Bra, bedre, metal!

HENRIK VIKEBY
HENRIKVIKEBY@GMAIL.COM

Som en del av Tinnitus var det gratis konsert på Driv mandag kveld med Changeling, Dozza & the Dragon Slayers, og Dienamic. Selv om ukedagen ga et sparsomt publikum lot ikke artistene til å bry seg.

Ustø start

Changeling var litt vrient å få taket på, i den forstand at jeg stod under hele konserten og lurte på hva jeg skulle kategorisere dem som. Jeg falt til slutt på hardrock med groove, men med elementer fra både pop og metal. Instrumentene er, men stemmen er ikke helt der den bør være. Det går mye i halvttempo, noe som dessverre gjør det litt ensformig, men Changeling fungerer som en grei oppvarming.

Gjenoppstandelsen av dragslakterne

Uten noe kjennskaper til Dozza & the Dragon Slayers var dette kveldens friske pust. Etter å ha trukket seg tilbake

fra scenen for noen år siden er Dozza nå tilbake, noe jeg er glad for! Her er det styrke i hver tone, og selv om jeg skulle ønske at keyboardet fikk større plass i lydbildet er det stemmen til vokalisten som er fortryllende; raspende og dyp, men med mye følelse.

De kjører en hard melodisk metal-sjanger som både er ond og ekstremt karismatisk, og det mangler ikke på selvironi og humor, noe publikum setter stor pris på. Den gode energien de har på scenen gjenspeiles også i den morsomme sangen «Crusaders Anthem», hvor teksten er «Don't want you to swallow, baby. I'm gonna cum in your face». Etter publikums latterkrampe avslutter de nettopp orgasmisk for alle nerdene der ute med en metal cover av Naruto's «The Raising Fighting Spirit».

Nordnorsk metalmagi

Sist ut for kvelden er Dienamic, beskrevet som det største metalbandet fra Tromsø. Denne kvelden markerer deres siste konsert her i Norge på en stund siden de skal på turné til Japan i november. Det betyr at de gir hundre prosent for de headbangende tilskuerne.

Dienamic leverer god gammel thrash metal med clean vocals, og tempoet og tyngden er fantastisk mørk. Vokalen er dessuten som dratt opp fra underverdenen og styrer oss gjennom store deler av materialet de har ute. Selv om de to tidligere bandene har et bra lydbilde er Dienamic i en annen klasse. De er meget sammensveiset og selve opplevelsen er mer erfaren og voksen, noe et godt metalhjerte setter pris på.

En gratis konsert av denne typen ser vi neppe med det første igjen, men det er alltid lov å håpe!

VERDENSTEATRET

LÉA SEYDOUX
BLUE
is THE WARMEST
Colour
A FILM BY
ABDELLatif KECHICHE

Den unge jenta Adèle er i et forhold med en gutt. Når hun møter Emma, en langt mer erfaren jente med blått hår, endres livet hennes for alltid. Møtet med Emma markerer Adèles seksuelle oppvåkning og forelskelsen utvikler seg til et dypt og altopp-slukende forhold.

16/10
21:00
gratis

Språk: Fransk med Norske tekster

The Metal Page

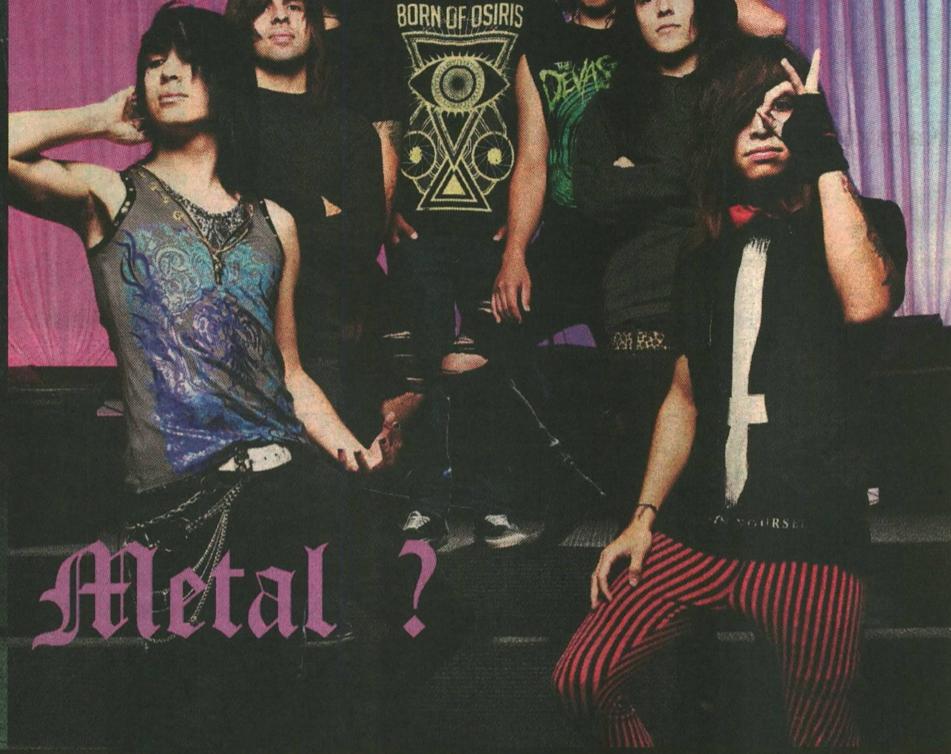
What's Metal?

The Heavy

What's Metal?

Metal Page

ONE METAL BAND HIDES IN THIS PAGE, WILL YOU FIND IT?

LYONEL PERABO
LYONEL.D@HOTMAIL.FR

The Metal page has been going for almost two years now, it might be time to explain what Metal actually is, don't you think?

So, what's Metal? Or, to be more specific, what are the boundaries of Metal?

A vast question indeed and many may have quite different opinions about it; as a matter of fact, there is no other popular music genre in existence which is as self-conscious and as obsessed with self-labeling as Metal; as a result, what you are about to read should in no way be considered canonical truth, blindly accepted, or even accepted at all. View this article more like an invitation for dialogue and reflection than anything authoritative.

Metal ain't Hard Rock!

To get started with, Metal could be defined as a subgenre of Rock Music, first and foremost based on loud, distorted guitar riffs. Such a definition could also be used to define Hard

Rock you could say, and you would be quite right. Still, there is one fundamental difference between Hard Rock and Metal: The Blues. While Hard Rock is impregnated with Blues' sonorities, song structures and overall thematic, Metal discards and disavows his black forefather, preferring overall a colder, less groovy sound. This is why bands like Deep Purple, Led Zeppelin or Steppenwolf (despite having coined the term in their classic song "Born to be Wild") are generally described as "Hard Rock".

What about Punk?

So, we discarded the blues, turned the amp up to eleven and we're left with a loud, guitar-driven rock, is that enough? Hell no! With such a vague definition, one could easily mistake bands like the Sex Pistols, The Ramones or Black Flag as Metal, and that would be terrible. Indeed, despite being pretty damn close sometimes in terms of sound, Punk and Metal generally deal with very different thematics: Born out of the DIY ethos of the seventies' loudest sons, Punk Rock focuses on

nihilism, violence, social awareness and everything messed-up in general. This general bratty attitude is often reflected in the music, with under produced, short, and chaotic releases. To sum up, if your band rehearses in an anarchist squat, records your songs live and sing about the unfairness of the government-sponsored war on drugs: You're playing Punk Rock, not Metal.

So, when did it start?

Heavy Metal is usually said to have been spawned by Black Sabbath, one cold night of February 1970 as they released their self-titled album. "Black Sabbath", led by the heavy, down-tuned guitar of Tommy Iommi, the somber howling of Ozzy Osbourne and the loud pounding of Geezer Butler and Bill Ward. Despite still harboring significant traces of blues, "Black Sabbath" is generally regarded as the first album to feature Metal.

Following in Black Sabbath's footsteps, many bands would try to adapt and refine the band's metallic formula. The most famous of those is none else than the legendary

Judas Priest, which, just like Black Sabbath, started out as a Hard-Rock band and ended up, in 1980, producing what is often viewed as the first "pure" Metal album; "British Steel". The album, featuring such killer songs as "Breaking the Law" or "Metal Gods" would pave the way for the classic "Heavy Metal" sound, the forefather of most of Metal's numerous subgenres.

And where does it stop?

Another critical question is when Metal stops being Metal. After more than forty years of history, Metal became hybridized, divided, mellowed and hardened to the point where it is much harder to determine where Metal stops than where it started.

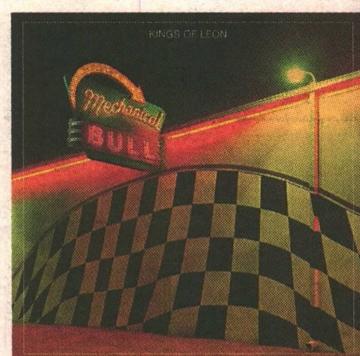
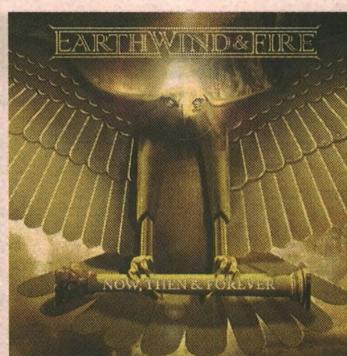
The question of "Metalness" has been around since at least the eighties when Glam-Metal band like Twisted Sisters and Mötley Crue conquered whole generations with the help of catchy songs and provocative imagery. Still, it wasn't until the mid-nineties, with the arrival of Hip-Hop-influenced New-Metal that

Metalheads started denouncing bands as "Not Metal".

Nowadays, Metal's most pressing question is how to treat the slew of Metal-inspired Hardcore-Punk bands that have literally infested the scene in the past years. Bands like Bring me the Horizon or Asking Alexandria have proved to phagocytize the use of the term "Metal" while being basically nothing but polished and pimped-up modern Hardcore.

So, what's Metal?

You have probably understood by now how disputed the very use of the term "Metal" has been since its inception, decades before you were ever born. Nowadays, many young people, often self-proclaimed "Metal Experts" spend their lives on Internet forums, trolling fans and bands not deemed "Metal" enough. We hope none of our readers will ever be as sectarian as these aforementioned post-teenagers, and simply enjoy whichever music they want, while still maybe getting the definition right.

Band: Kings of Leon**Album:** Mechanical Bull**Plateselskap:** RCA**Karakter:** 3/6**Band:** Ole Jørn Myklebust**Album:** Jorba**Plateselskap:** Finito**Bacalao Records****Karakter:** 6/6**Band:** Earth, Wind & Fire**Album:** Now, Then & Forever**Plateselskap:** Legacy Recordings**Karakter:** 5/6**Band:** Maria Mena**Album:** Weapon in Mind**Plateselskap:** Sony Music Norway**Karakter:** 4/6**Band:** The Bloody Beetroots**Album:** HIDE**Plateselskap:** Sony Music Norway**Karakter:** 5/6
ERIK BARBUTI
ERIKBARBUTI@HOTMAIL.COM

FRANCESCO POGLIANO
THE.DISTANT.CALL@GMAIL.COM

JOSHUA HANGER
HANGER.J@GMAIL.COM

EVA SALMAN
EVASALAMAN@HOTMAIL.COM

DAVID GROAT
DAVID.UNIV@HOTMAIL.FR
Enda et Kings of Leon album

Etter å ha hørt "Supersoaker" hadde jeg virkelig gledet meg til å høre hva annet "Mechanical Bull" kunne by på. "Supersoaker" er eksplosiv i energinivå, og viser en side jeg ikke har hørt så mye fra hos Kings of Leon. Men det viste seg at denne singelen skapte et falskt inntrykk. Resten av albumet viste ikke mye endring i sporet fra de siste albumene.

Det er i god Kings of Leon stil mye power-ballader, men de føles litt halvhjertet. Man får ikke i nærhet samme opplevelse som ved for eksempel klassikeren deres "Sex On Fire". "Feeling Coming Back Again" eller "Beautiful War" er de låtene som gir mest fra seg.

Derimot kan man ikke bare henge seg opp i det negative. Vi har noen perler her også, og "Don't Matter" skinner sterkest av dem alle. Her har vi skikkelig dekadent rock, med kanskje en twist av Queens of the Stone Age i sound'et. "Rock City" er heller ikke så verst, selv om teksten er litt vel klisje. På "Looking for a badgirl" gjør gitariffene godt opp for det, men resten av albumet klarer ikke å legge spesielt inntrykk på meg.

Dette albumet vil sikkert falle i god jord hos de som likte de siste platene til Kings of Leon, men det har den ikke gjort hos meg. Det må mer til enn 3 av 11 låter for å skape et bra album.

Les alt på utropia.no!

I «La Chapelle» og «Mind Your Step» hører vi også vokal bare brukt som et instrument. Det er en stor forskjell mellom den første og den andre sangen. Andre låt har en nokturn stemning, der kontrabass dikterer først en tett rytmefølelse som saktner litt og tar opp igjen.

Les alt på utropia.no!

Er du klar for post-jazz?

"Landskaps jazz" er ikke en sjanger jeg kan si meg ekspert i. "Landskap" som adjektiv kan man bruke når man beskriver god post-rock eller ambient musikk. For de som er litt mer komfortable med disse sjangrene kan da tenke at «Jorba» er et «post-jazz» album. Platen begynner med «Theme for Namgar»: en luftig låt der en hvisket trumpet spiller et leitmotiv og flyr over et akkompagnement som virker som et fastpunkt i hele sangen. Pianoet veksler også mellom akkompagnement og melodi, og skaper veldig fine toner.

«Jaures» er en låt i takt med jazztradisjonen, og har en struktur som ikke er så vanskelig å få med seg. Låten begynner med en rolig piano-innledning som viser veien først til kontrabass og deretter til Myklebusts trumpet. Det er å bite seg merke i at alle låtene er uten trommer. Jobben til «tempoholder» er tatt av kontrabass, og den myke lyden gir mer varme, intimitet, og nærlighet. Låten avslutter med samme motiv som på begynnelse, som i en sirkel, som dessuten på samisk oversettes til «Jorba», platenes tittel.

They have a big band sound with lots, lots, lots of instruments; the credits include seventy-five different people who worked on this album. EW&F are—to paraphrase Wolverine—the best there is at what they do.

Cheesy Bliss

First of all, you need to know who the hell Earth, Wind & Fire are. These guys have been around for forty-two years and this is their twenty-first studio album. Sold 90 million albums, won six Grammys, four AMA's and they are the seventh best-selling American band of all time. Miles Davis, Quincy Jones, and Dionne Warwick all named them as their favorite band. They played at the White House for Clinton and Obama, and were the first African American band that sold-out Madison Square Garden. So you've probably heard them somewhere. Now, Then & Forever is their first studio album since 2005. It is also their first album without Maurice White—their founder, singer and producer. Larry Dunn, one of the founding members took over production duties and Philip Bailey wrote and performed on most of the songs with his inimitable falsetto. So what does this new album sound like? Well, it sounds pretty much exactly like they did back in the seventies. EW&F are incredibly well produced, precise, funky, danceable and exceedingly cheesy.

One of the things in which Maria Mena excels is storytelling.

A 'Fuck You' to old ways?

Maria Mena is the internationally successful Norwegian pop star with the golden butterfly-like voice. Her heartfelt and at times provocative lyrics about her personal life have been released in a new album. This time she has mixed things up.

I've been following her career for quite awhile now, first through my little sister and later also on my own initiative. When I first heard the single 'Fuck You' I wasn't too thrilled. It reminded me too much of Lily Allen, who in my mind has already claimed the rights to that song. So I listened to it once, frowned slightly and went on with my life a little disappointed. The album in its totality though, is certainly worth the wait.

I've never been a person who disapproves of an artist mixing it up a little, like Maria Mena does with the experimental vocal recordings in for example 'Interesting' and 'All The Love'. Even though these aren't my favorite tracks, this is not because of the way she manipulated the vocals. It's actually interesting to hear how she is developing her songwriting through this. However, I do feel like the experimental side of this new album is sometimes taking away from her usual lyrical strength.

Read the whole review on utropia.no!

Oriented electro

The Italian electro-punk trio is back, after one year of silence, with its new album HIDE. Definitely more electro- than punk-oriented, this album marks a renewal of the group. The album artwork still inspires the violent raw energy of their first album, the content invites us to dance more than to beat.

After two years since their Best of... Remixes, interrupted by few singles and EPs, The Bloody Beetroots are back with the second album HIDE. The first track Spank sums up in a way the whole album and the new style of the band: electro and dance music, spiced with their usual touch of violence. Thus, the electro section of the band is much more developed in this album than in Romborama. On one hand tracks like Out of sight or Albion have tunes pretty elaborate like French Electro is used to, or parts of Runaway may sound a bit like Skrillex's. On the other hand tracks like the Beat, All the Girls (Around The World) or Glow in the dark are pieces of casual dance music that denote from the preceding album's style.

But the Bloody Beetroots remain the Bloody Beetroots and some songs, like Raw, The Furious, Reactivated or The Source (Chaos & Confusion) remind us, precisely, the roots of the group: beats, chaos, and violence.

Read the whole review on utropia.no!

Bokanmeldelse: Over det kinesiske hav

Foto: PRESSE

EMMA JENSEN
EMMA.JSSN@GMAIL.COM

Dette er forfatterens sjette roman, og den andre siden han fikk sitt store gjennombrudd med romanen *Før jeg brenner ned i 2010*.

I *Over det kinesiske hav* møter vi en ikke navngitt forteller som, under håndteringen av foreldrenes dødsbo, besøker gamle minner om tiden og huset han vokste opp i. Historien som fortelles, og som skal være basert på virkelige hendelser, begynner under andre verdenskrig. Fortellerens foreldre bygger seg nytt hus i en liten bygd på Sørlandet der de vil starte opp sitt eget lille «galehus», hvor de tar vare på psykisk syke. Familien vokser fort fra

en vanlig kjernefamilie på fire til ei gruppe på et titalls mennesker, flesteparten av dem mer eller mindre gale.

Gjennom fortellerens erindringer, mens han tar seg av foreldrenes gamle eiendeler og det gamle huset, får vi kjennskap til alle de særegne menneskene, i huset og ellers i den lille bygda, og hvordan det går med dem etterhvert som tida går. De forsvinner ut av livet – de flytter eller dør – men minnene om dem blir igjen i tingene som de etterlater seg, det materielle, det som fortelleren må rydde opp i etter at den siste av dem har forlatt.

Dette er både en hyggelig og trist historie, og boka gir et artig, men også tankevekkende

innblikk i en annen tid. Hvordan man forholdt seg til mennesker med psykiske lidelser og utviklingshemninger har tilsynelatende forandret seg mye. Det heter ikke lenger galehus og åndssvake. Vi har fått et mer medikalist syn på disse menneskene og deres tilstand, med diagnoser, resepter og psykiske sykehuse. Men ser vi egentlig på dem som mindre enn mennesker fremdeles? Forfatteren gjør et poeng ut av den uhylige sammenligningen av de syke med dyr – og jeg håper at leserne er med på fordømmelsen av dette.

Det er en gripende roman, men likevel lettlest, og – om vi ser på den internasjonale interessen (boka er solgt til over 20 land) – en stor suksess allerede.

Spillanmeldelse: Card Hunter

AARON R. TESCHNER
KULTUR@UTROPIA.NO

When I see a game labeled as Free to Play, the first thought that comes to mind is usually "empty": whatever pretty surface there might be, pay-walls and grinding mechanics will stand between you and any enjoyment. I can't really say that anymore: Card Hunter is a free-to-play browser game, but at its core, even if you don't pay a cent, it's still fun.

The core gameplay is that of a tactical miniatures game, where each player takes turns moving one of three characters, using a hand of cards that each character is dealt each round based on their equipment. Upgrade to a massive club and you're more likely to get bashing attacks; give your wizard a fancy arcane item and they might be able to create lava pools beneath an enemy's feet or teleport away to safety. All that you can do is dictated by the cards.

Since each character has a sizeable deck, this can result in some hands not being very favorable. A

bad hand might mean your warrior can't attack or your cleric can't heal. This can sometimes lead to a bit of frustration, though it was never consistent enough that it put me off the game. A hidden positive lies here too: if you're up against creatures with very strong resistances, they may not draw the card that activates that kind of defense, or you can sometimes force a discard. Without cards, a character is just a bag of hit points.

The true test of the game's value is that despite the vagaries of luck I really enjoyed the tactics that went into a win, especially in the close games where it looked like I was toast. Very few victories felt easy or inevitable. While it's impossible to plan out your strategy like in a game of chess, you get plenty of opportunities to make the best of an unpredictable situation and pretty much every success feels earned.

Failure in a given quest means you get to retry, or after three retries

you're given the option to spend a few of the gold pieces you earned during your prior adventures to stick with it. If you opt out of that, you can leave the dungeon in question and try again later from the first stage. These penalties felt very light, but if there's a server hiccup or reset, as happened to me a few times, it's unfortunately treated as a failed attempt.

The main campaign is a series of more than 30 scenarios (averaging three battles apiece) that each tell little Dungeons and Dragons-style stories, but between the game sessions you meet fictional characters whom like you, are just playing a table-top game. A lot of the charm lies in these brief conversations between battles, Gary the game master feuds with his big brother Melvin or gets all knock-kneed and nervous whenever the pizza delivery gal comes by. The attention to detail on the missions, humorous touches in the dialogs and even the battle mechanics suggest that these people have played these

sorts of games before, and know this slice of geek culture well. This is not really an RPG, in that there isn't much story or choice to the game, and once you finish the campaign, the colorful characters sort of fade into the background. After the campaign you unlock, a challenge mode lets you revisit old scenarios with restrictions that you choose; if you survive, you get a guaranteed higher level of treasure than normal. There's also a multi-player mode (accessible fairly early on) that shares equipment with the campaign. As you might expect, playing against a human player adds a whole level of challenge, though the battles are limited to a few arenas. However paying players might get more loot overall, the contests never felt unfairly stacked against me and usually came down to smart play. There is also a scenario editor that lets you create new boards with all of the monsters in the game, as well as arenas, which you can share with others.

If you do decide to pay, you'll be

able to open up all of the locked scenarios, alternate looks for your characters and get more loot per treasure chest. You get a bit of free currency to start; I used some to unlock a multi-stage mission, which was of comparable quality to a given scenario in the main storyline. As of this writing, I've only played the freely-accessible portions and enjoyed myself well enough. Time will tell if their relatively generous pay model will work out for them.

Card Hunter could be improved in areas, such as allowing you to switch between different equipment setups among maps in a scenario. I hope more game content will be forthcoming as because of the campaign things, it doesn't feel quite as vital. It's unlikely that the core mechanics will change, so if you're not into heavily luck-influenced contests it may be a bit disheartening. If that sort of thing doesn't bother you, Card Hunter is a fun, largely free tactical game with a lot of heart.

Oh, the games people play

Det var kanskje den beste danseforestillingen i Tromsø jeg noen gang har sett.

KASIA MIKOLAJEWSKA
KULTUR@UTROPIA.NO

Da jeg kom til Kulta på mandag 23. september visste jeg ikke at det skulle være så spennende å se moderne dans. Jeg kunne ikke forestille meg hvordan man klarer å få historie inn i dansen, hvis det ikke er en ballett. The Games We Play har definitivt vist den beste siden av parkour og moderne dans.

InTuit, Tromsøs egen dansekompagni, sammen med Street Movement fra København har laget en fantastisk lett forestilling, både for unge og voksne. Koreografi og idé takket være Gerd Kaisa Vorren, som selv deltok i forestillingen gjorde en god jobb med å blande parkour og samtidsdans.

Det er mange måter man kan tolke historien på, men først og fremst var den så universell og tilknyttet til alle menneskers liv, at man ikke kunne bli helt mett etter å ha spist bare ett stykke. Historien minnet meg om min barndom.

Om alle leker, alle møter, alle venner jeg en gang hadde. Om den grenseløse lysten til å gjøre ting nå, tro på alt og bare ta fra livet alt det har til meg.

Det som også var et viktig tema i TGWP var barna, som ikke lenger går ut og leker i naturen. Nå er alt på nettet, alle venner er på facebook og hvem vet hvordan man leker når en er ute med venner? Der hvor alt skjer i virkeligheten, hvor man ikke kan lure noen og skjule sine følelser. Å bruke naturen som lekeplass betyr også å gi deg selv en sjanse til å føle mer intensitet.

Atmosfæren gjennom hele forestillingen ble på et høyt humoristisk nivå. Det som jeg likte best var at barna fikk muligheten til å leke på stativet som danserne brukte under forestillingen. Jeg gleder meg til å se at de er tilbake til Tromsø!

PROSJEKTLEDER GERD KAISA VORREN OG DANSER THOMAS AMLED FRA STREET MOVEMENT.
FOTO: KASIA MIKOLAJEWSKA

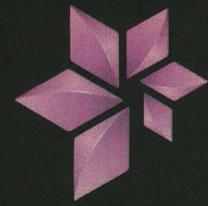

UTØVERE: THOMAS AMLED, THAIS HVID, SUNNIVA L.KILDAL, MARIA STØDLE, GERD KAISA VORREN
FOTO: KASIA MIKOLAJEWSKA

Will your ideas be our solutions tomorrow?
Come work with us

Where: UiT @ Teorfagbygget Hus 1, Auditorium 2
When: 9 October from 15.45-17.15
Stand: UiT @ Realfagsbygget from 10.00-15.00

Join us. Register via the link on Karriereservice's Facebook page

Statoil

Down under up north

EMILIA BERNACKA

E.BERNACKA@STUDENT.UW.EDU.PL

21. September 2013, The Tromsø community gained the opportunity to get to know a new project from two of Norway's top fine art photographers – Bente Geving and Per Berntsen. Project Down under up north has its starting point at the crossroads of art and industry. At first it was a documentation of the reopening process of the Sydvaranger Gruve mine in Kirkenes. During the compilation of data it evolved into a full art project which is now being displayed in Nordnorsk Kunstmuseum.

Per Berntsen is an intriguing yet accessible artist. He grew up in Norway and studied photograp-

hy in England. For years he was a landscape photographer and in 2000 decided to evolve his interest in industry, including power stations, machine parts and of course industrial landscapes from esthetic point of view. His works can be found not only in Norway but also abroad in MoMa in New York or Bibliothèque Nationale in Paris.

Bente Geving comes from the region that Down under up north is about – Kirkenes. One could name the several places she's been working in and areas she exhibited but the most worthy of remark is her work reflecting her Sami origin. This topic appears throughout most of her projects

PHOTO: DAVID GROAT

as she received a grant from the Sami Artists' Association in 2001.

The Kirkenes regional economy was based for many years on the mine which due to economic changes was closed in 90s. After fourteen years it has been reopened as what comes as a gift for locals. To celebrate it Northern Iron Ltd issued a book gathering memories from parallel conducted art and business projects. Both artists Bente and Per have been asked by Felix H. Tschudi to live for few weeks in the region of Sydvaranger and work there.

Bente Geving is not only a part of the local community but also has some personal connections –

her family worked for a year in the previous mine and she took photos there in the late 80s. At the beginning of the Down under up north project she thought she would take portraits of workers but it developed into her first industrial art project. "It doesn't matter what I'm photographing. It's just to get close to things – people, forests or even industry" says Bente. When asked about the recurring motive of railways in his photographs Per answered "On the first day I came to Kirkenes, I just saw the railway and I knew that this was the project I wanted to do. I went for a walk from the hotel in the evening, I saw the railway and I just knew it".

Bente's work: Bente tries to go into details of her subject. She combines pictures from different places to construct new rooms and new landscapes that are connected by the main subject. The motives of her work include: real maps, natural as well as man-made landscapes; trees that are about to be cut down; and production processes.

Per's work: Per captures the smallest details thanks to a special technique he uses. A large format camera and black & white photographs show industrial landscapes not only with a documentary precision but also expose the artistic side of this technique.

annonse

Studere på Svalbard?

Universitetssenteret på Svalbard tilbyr studier i
biologi, geologi, geofysikk og teknologi

Søknadsfrist: 15. oktober

Mer info: www.unis.no

FILM SCOOP

Filmens plass i den moderne populærkulturen

ALEXEI SMIRNOV
ARNOVOS1991@GMAIL.COM

Når man skal se på utviklingen av en underholdningsform, kan det være lurt å sammenligne den med en annen. I forrige uke kom årets desidert største spill ut på markedet, nemlig det lenge etterlengtede Grand Theft Auto V. Ikke er det bare et av de beste spillene denne generasjonen, tittelen tjente nemlig inn en latterlig høy sum på kort tid som ikke en gang de største Hollywood filmene klarer å lokke til seg. Om man i tillegg blander inn TV apparatets sterke fremmarsj er det vanskelig ikke å være bekymret for filmens fremtid. Om man i ett minutt slutter å late som film fortsatt er det dominerende formen for underholdning kan man spørre spørsmålet: Hva er egentlig filmens plass i den moderne populærkulturen?

Forskning viser at antallet kinobilletter som blir solgt verden rundt blir lavere og lavere for hvert år. «Spill VS film» er ikke bare en tom tanke eller påstand, det er relevant og muligens noe av den viktigste konkurransen Hollywood burde følge med på. Med et spill som GTAV som tjener inn en milliard dollar på 3 dager, ser man nesten ned på James Camerons «Avatar», den største filmen gjennom tidene, som klarte det samme på ...16 dager. Grunnen til den negative utviklingen skyldes lite innova-

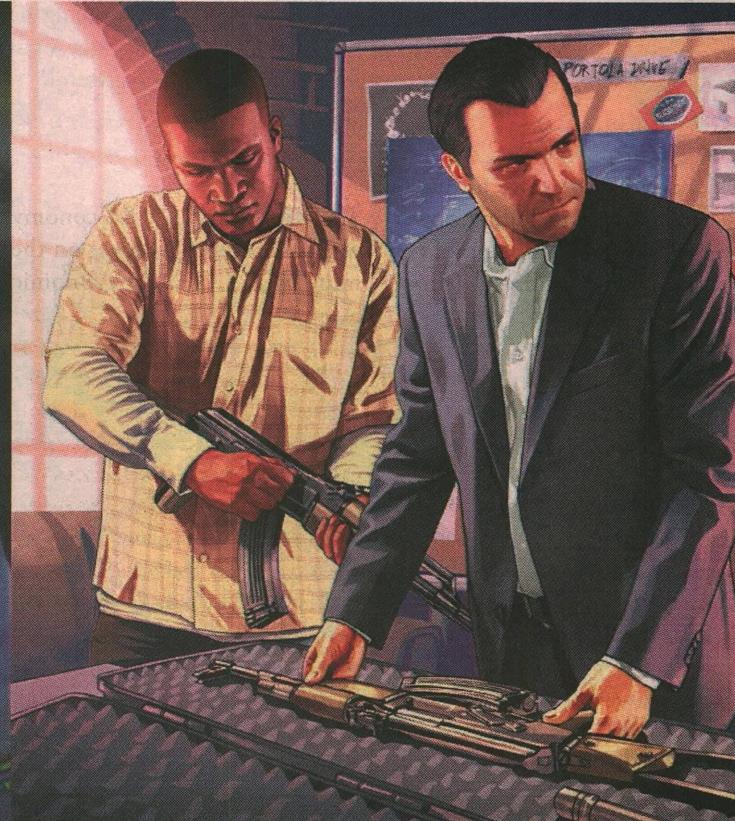

FOTO: PRESSE

sjon siden midten av 90-tallet. Markedet klarer rett og slett ikke å lokke til seg flere seere. Innovasjon er en fordel spillindustrien fortsatt har siden det enda er et ungt medium. Filmen gikk gjennom den samme prosessen med nyvinninger innen lengde, lyd og farger i løpet av forholdsvis kort tid, men har ikke fått til så mange store kreative sprang på mange år. Selv om de stadig prøver å presse 3D og IMAX ned i halsen på folk.

En annen utvikling som har skjedd det sist tiåret er den kolossale fremmarsjen av fantastiske TV-serier via store aktører som HBO, AMC, og BBC med serier som The Sopranos, Breaking Bad, The Office, Game of Thrones, og Mad Men. Nå til dags er det lettere å finne seg selv i en engasjerende samtale om et godt stykke TV, fremfor en generisk blockbuster basert på superhelter, en «rom-com», eller en gjenskaping av en eller annen klassisk flikk fra tjue år siden. De bevisste sjangerne selger mest, mens de mer kunstneriske indie bildene blir sjonglert mellom forskjellige filmfestivaler verden rundt før de forsvinner i løse lufta. En ekstra-dyp episode derimot, muligens den sykreste tvisten, eller det fantastiske skuespillet mange av seriene ovenfor byr på, forekommer ofte. Disse faktorene utgjør det

Hovedsakelig er det kinogåropplevelsen som falmer bort, ikke selve trangen til å se film. Problemet er at det er akkurat kinoene studioene tjener gode penger på, ikke opplevelsen som er tilgjengelig i hjemmet. Det har seg faktisk slik at de største studioene innen

Hollywood holder seg gående ved å selge TV-rettigheter utenlands, lage leketøy og fornøyelsesparker basert på større franchiser i tillegg spill basert på det samme. Ikke akkurat den foretrukne måten å tjene penger på for en industri formet rundt en kunstform, men sånn er det blitt. De vanligste brytet blant publikum handler om for dyre billetter, for dårlig utvalg, og for mye styr. To ord: Streaming og piratkopiering. Som et resultat ender man opp med gigantiske filmprosjekter som så vidt klarer å tjene tilbake det de tok til seg i utgangspunktet. Slik vi så i sommer med The Lone Ranger.

Så om TV er det vi går til for å få ett innskudd av det beste innen drama, samt humor, har spilloppindustrien raskt vokst seg til å bli det underholdningsmediet vi bruker mest penger på. Kanskje det på dette punktet ikke er vits å late som film er vår primære form for underholdning lenger? Tenk på hvor ofte du får med deg noe slikt som Pulp Fiction eller Fight Club. Forest Gump eller Million Dollar Baby. Innovasjonen er derimot ikke ikke-eksisterende, den er bare mindre eksisterende. Slaget om det mest kreative, kunstneriske, og underholdende produktet er derimot langt frapt, det er bare strategien som burde omformes.

FOTO: INGUN A. MAEHLUM / TIFF

Et mangfoldig oktober-program!

Oktober ligger an til å bli en av våre mest innholdsrike måneder noensinne, og vi har et program som bør friste både våre vante kinogjengere samt nye besøkende. Det blir teater, konserter, festival, opera, regissørbesøk, debatter og mye mer.

Og det blir selvfølgelig masse god film! I en alder av 77 år er Woody Allen en mer produktiv filmskaper enn noen gang. Veteranen produserer nesten en film i året, og det er trygt å si at den nye Blue Jasmine er hans beste på lang tid. Med en strålende opplagt Cate Blanchett i hovedrollen er Allens varemerke med fascinerende karakterer og knivskarp dialog som alltid til stede. Danske Per Fly er en av Nordens mest anerkjente regissører, med filmer som Drapet, Benken og Arven på samvittigheten. Hans nyeste film Monica Z er et medrivende drama om den svenske sangeren og skuespillerinnen Monica Zetterlund. Debutant Edda Magnason er et funn i tittelrollen og månedens filmer vil garantert være på mange lepper når filmprisessongen setter inn rundt juletider, og du kan se begge på Verdensteatret denne måneden.

5. oktober starter Verdensoperaen i Nord opp sin sesong, og først ut i rekken av direkteoverførte forestillinger fra The Met i New York er Eugene Onegin av Tchaikovsky. Siste søndagen i oktober viser vi også The Phantom of the Opera, i samarbeid med Operafestivalen.

I forbindelse med norgespremieren på Tusen ganger god natt får vi i 7. oktober besøk av regissør og tidligere fotograf Erik Poppe. Poppe, som er mest kjent for filmene Schpaa, Hawaii, Oslo og De Usynlige, har denne gangen laget en film basert på egne erfaringer som fotograf i konfliktområder. Når han kommer til oss skal han presentere det han kaller sin mest ambisiøse og personlige film, og snakke med lege Mads Gilbert om hvordan det er å jobbe i farlige deler av verden, mens familien venter hjemme.

KJEMIEN RUNDT OSS

BJARTE AARMO LUND

BJARTE.LUND@GMAIL.COM

I slaget om Thermopylene kjempet 7000 grekere mot over 70 000 persere, og selv om grekerne til sist måtte gi tapt hadde de påført perserne et tap på rundt 20000 soldater. Terrenget, motivasjon og taktikk hjalp nok godt, men en del av grekernes hemlighet var mangan.

Mangan, er nok et transisjonsmetall, men det har en spesiell egenskap. Mangan gjør nemlig jern mye sterkere, uten at det blir sprøtt. I flere av jern-forekomstene i Hellas er det nemlig mye mangan, kanskje var det den gunstige kjemiske sammensetningen som gjorde våpnene til Spartanerne så gode i krig?

Det er funnet mange bruksområder for mangan-stål, alt fra fengselsgitter til jernbaneskinner.

Men lenge var mangan mest kjent for sitt bruk i glassproduksjon, mangan kan nemlig brukes både til å fjerne farge og legge farge til glass. Edelsteinen ametyst har sin fiolette farge av små-mengder mangan, og glass kan få ametyst-farge ved at man blander inn mangan i det smelte glasset. Egypterne kjente til dette for over 3000 år siden, og brukte det til å farge glass, egypterne mente at fargen beskyttet mot beruselse. Mangan hindrer deg neppe i fra å bli full, men mangan er en kofaktor i flere av de enzymene kroppen vår bruker, deriblant superoksid dismutase som blant annet hjelper cellene våre med å beskytte seg mot alkohol. Egypterne visste nok heller ikke det, men det var jo et morsomt sammentreff.

Mangan har også en viktig rolle også i kroppen vår (ikke bare i håndtering av alkohol), men det trengs ikke særlig mye. 12mg er den gjennomsnittelige mengden hver av oss har i oss til en hver tid, og mye er lagret i bena.

Permanganat, MnO₄-, er et svært oksiderende stoff. Det har blitt brukt mye for desinfeksjon, både i flytende og fast form. Helt optimalt er det ikke, da permanganat gir alt det kommer i kontakt med en intens lilla farge, og stoffet tar fyr hvis det blandes med alkoholer som glyserol.

Mn
Mangan

54.938044 u

Foto: BJARTE AARMO LUND

LUTONG BAHAY

by Aravel June Ligtas

BAKED COCA COLA CHICKEN WINGS

What you need:

- 1 cup Coca-Cola Classic
- Juice of 2 limes
- 1 1/2 cups firmly packed light brown sugar
- Chili flakes or jalapeños
- 3 pounds chicken wings (12 to 14 whole wings)
- Coarse salt and freshly ground black pepper

Lutong Bahay, in tagalog means Home-cooked. This column aims to let students feel-at-home even how many miles away in reality. These recipes hope to inspire students of cooking and trying other dishes that are simple and not so expensive. This will also encourage others to share their simple yet delectable 'Lutong-Bahay' dishes to everyone.

Happy cooking!

How to Make it:

Step 1:

Position an oven rack 4 inches below the broiler element. Preheat the broiler. Line a baking sheet with aluminum foil and place an oven-proof rack on the lined baking sheet.

Step 2:

To make the glaze, in a small saucepan, bring the soda, lime juice, brown sugar, and chopped jalapeno chiles to a boil over high heat. Decrease the heat to medium-low and simmer until syrupy, about 30 minutes; keep warm over low heat.

Step 3:

To prepare the chicken wings, cut off the wing tips (reserve the tips to make stock) and halve the wings at the joint. Place the wing pieces in

a large bowl and season with salt and pepper. Pour about half the glaze over the wings and toss to coat. Keep the remaining sauce warm over low heat.

Step 4:

To broil the wings, place the glazed wings on the rack set on the baking sheet. Broil for 10 minutes per side, brushing twice on each side with the reserved glaze.

Step 5:

Transfer to a warm platter, garnish with sliced jalapenos or parsley, and serve immediately.

PHOTO: ARAVEL JUNE LIGTAS

missed connections

ILLUSTASJON: MANON COURTAUX

To the girl who always steals my coffee plunger at the kitchen:

Yes, I saw you. People aren't supposed to take it without my permission, but I'm inclined to make an exception for you. Maybe we could have a drink at my place sometime? :-)

To the people who stole the chair from our office:

We will find you and hit you to death with a spoon. Again, again and again.

To the person who burned the church in Sentrum:

Are you Varg? Are you back in Tromsø? Please, come and see our concert tomorrow! We are huge fans of yours! We are called "Rotting Wolf Corpse of Angmar Dying of Cerebral Damage", don't miss out on us!

To my stalker: I saw you, but now you're following somebody else. Are you implicitly saying I became ugly?!**To the beautiful blonde girl on the first floor****of the Science library:**

You remind me of my little toe, I just want to smash you against every piece of furniture in my room.

To everyone using Eduroam:

Please stop, it's taking me ages to download The Lord of the Rings Trilogy (Extended Edition).

To the Norwegian guy who sends me strange messages on my phone:

I found your Facebook profile, and got scared when I found out you're actually 55.

To the girl on level 2 with the red coat:

Who has spent at least 20 minutes scrolling through pictures on a site called 'Bitches Love Vodka' - go home.

To the handsome boy at the second floor of the library:

Roses are red, Violets are blue, I can't rhyme well, Have sex with me.

How to make your boyfriend smell a flower: quick guide

Foto: OLGA SHAVRINA

utropias frivilige**Journalister**

Andrej Sagaidak
Aaron Teschner
Alexei Smirnov
Aravel June Ligtas
Bjarte Aarmo Lund
Barbora Kalincova

David Groat

Christian Nilsen
Emilia Bernacka
Emma Jensen
Erik Barbuti
Eva Salman
Francesco Pogliano
Henrik Vikeby
Ida Bing

Joshua Hanger

Lionel Perabo
Lila Gleizes
Matthew Lynch
Mariano Macchi
Muhammad Bilal
Nicholas Dewulf
Sara Lupini
Thea Vinge

Tiina-Mariia Laihi

Fotografer
Aldwin Larry JD Bout-
teville
Aravel June Ligtas
Barbora Kalincova
Borja Fernandez ALberdi
Emilia Bernacka
David Groat

Eirik Bjøland

Francesco Pogliano
Muhammad Bilal
Sarah Galantini
Illustrasjon
Eva Salman
Julie Hagerup
Korrektur
Andrej Sagaidak

Henrik Vikeby

Joshua Hanger
Kristoffer Amundsen
Matthew Lynch
Simon Steinnes
Thea Vinge
Layout
Lukas Lindinger
John Omland

utroscope**Aries**

The one you love will finally become aware of your feelings! This is precisely why he will avoid you from now.

Taurus

According to Venus, today is a great day for tanning. Well, maybe you're not in the right place.

Gemini

Your mum was right.

Cancer

You shouldn't have bought those 4 pizzas on sale. Now your jeans are angry at you.

Leo

Sorry, the stars just don't have any inspiration for you this time. Deal with it. You're on your own now.

Virgo

I can't read what Jupiter says properly. It seems that you will be murdered in your sleep by a three-legged reindeer, on a full moon night. Something like that.

Libra

Happy birthday! The stars wish you love and happiness! No, just kidding.

Scorpio

Next Friday, you may meet a beautiful Sagittarius girl at Cafe Bodega around 4pm. (Please ignore this prediction if you can't define yourself as "beautiful").

Sagittarius

Next Friday, you may meet a beautiful Scorpio guy at Cafe Bodega around 4pm. (Please ignore this prediction if you can't define yourself as "beautiful").

Capricorn

This week is going to be great! Enjoy! What, why do you look at me that way? I can't be mean all the time!

Aquarius

We finally found your soul-mate! There is no time to waste, go and join Robin in Patagonia! The plane won't wait!

Pisces

Pisces, you are cursed! Remember this salmon you ate last week? He was your brother! It's sacrilege!

ILLUSTRASJONER: MARIE SELJEHAUG JOHANSSON

3. oktober - 17. oktober 2013

KALENDER

fredag 4. oktober

Ordkalotten: Ferske bøker	Biblioteket	12:00	
Ordkalotten: Skriv for svingende	Biblioteket	22:00	
Ordkalotten: Bypoeter i fri dressus	Sentrum	13:00	
Ordkalotten: Hvem er vi, om språket dør?	Biblioteket	16:00	
Ordkalotten: Fjørtoftforelesninga	Biblioteket	17:00	
drivLAN	Driv	18:00	
Cazadores	Kulturhuset	21:00	
Ordkalotten: Delfinale NM i poesislam	Ølhallen	21:30	

søndag 6. oktober

LiNN Spelemanslag	Verdensteatret	19:00	
Julie Willumsen	Verthuset Skarven	20:00	

onsdag 9. oktober

Polar Fokus: Pinhole	Kaffebønna	17:30	
StudentQuiz	Driv	19:00	
Polar Fokus: Cato Lein Kafe G		21:00	
Polar Fokus: Monica Z Verdensteatret		21:00	

fredag 11. oktober

Lewis & Taggart	Small Projects	16:00	
Polar Fokus: Projeksjoner	Strandtorget	17:00	
Polar Fokus: Fotografisk aften	Verdensteatret	17:30	
FredagsQuiz	Driv	19:00	
Ole Edvard Antonsen	Kulturhuset	20:00	

mandag 14. oktober

Mandagsrock	Driv	20:00	
-------------	------	-------	--

onsdag 16. oktober

Hekla Stålstreng og Kammerorkestret	Kulturhuset	19.30	
-------------------------------------	-------------	-------	--

torsdag 3. oktober

Ordkalotten: Ferske bøker	Biblioteket	12:00	
Ordkalotten: Offisiell Åpning	Biblioteket	17:00	
Den Rimhårede og Drømmeseeren	Verdensteateret	18.30	
Filmquiz	Driv	19.00	
A. Normann - Fra Bodø til Berlin	Nordnorsk Kunstmuseum	19.00	
Mozart, Kragerud & prøvespillet	Kulturhuset	19.30	

lørdag 5. oktober

Pitbullterje	Verdensteatret	12:00	
Ordkalotten: Ferske Bøker	Biblioteket	12:00	
Ordkalotten: Dans på glosor	Biblioteket	13:00	
Ordkalotten: Tekster i prosess	Biblioteket	15:00	
Ordkalotten: Trollbundet	Verdensteatret	15:00	
Fri Flyt Filmtour 2013	Driv	15:00	
Ordkalotten: Forfattermøter og boksamtaler	Biblioteket	16:00	
Oktoberfest	Driv	23:00	

mandag 7. oktober

Erik Poppe: Tusen ganger god natt	Verdensteatret	19:00	
MandagsRock	Driv	20:00	

tirsdag 8. oktober

Polar fokus: Utstilling åpning	Polarmuseet	19:00	
Debatt: Økonomiens plass i offentlig helsevesen	Verdensteatret	20:00	

torsdag 10. oktober

Æ ringe mine brødre	Hålogaland Teater	18:00	
Polar Fokus: Gardin og Branzi	Perspektivet	19:00	
Språk og Film: Finnish Blood, Swedish Heart	Verdensteatret	19:00	
Kammerorkester og The Brodsky Quartet	Kulturhuset	19:30	
Ingrid Olava	Driv	21:00	

lørdag 12. oktober

Arvid Martinsen INSOMNIA Kickoff!	Kulturhuset	19:00	
	Cafe Sånn	22:00	

tirsdag 15. oktober

Operakveld med operasjefen Chris Potter	Kulturhuset	19:30	
	Kulturhuset	21:00	

torsdag 17. oktober

Ida Maria	Driv	21:00	
-----------	------	-------	--